

DOMOLJUB

Izkaža vseh štetrik. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisal in dopisal se pošiljajo: Uredništva „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulice šte. 2. Naročilna, reklamacije in inserati pa: Upravištva „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❧

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvarstvena „Domoljubova“ širine 8 cm stane za enkrat 30 v. Pri kratkem objavljenju primeren zmet po dogovoru. Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Celoviti promet poštno-hranilnični urada šte. 824.797.

Štev. 12.

V Ljubljani, dne 21. marca 1907.

Leto XX.

Rdo je neumen?

Socialni demokratje se ponujajo tudi na kmetih za kandidate. Malo težko je to zanje, toda s premetenostjo se da vendarle nekaj narediti. Treba je samo več larf, prav tako kakor liberalcem, samo s tem razločkom, da socialnim demokratom zadostujeta dve, ena med svojo stranko, druga med kmeti; liberalci jih pa rabijo najmanj pet: eno za izobražence, drugo za svobodomiselce, tretjo za kapitaliste, četrto za delavce, peto za kmete. Ta — peta — je najbolj zanimiva. Ko nastopa liberallec pod larfo „neodvisnega kmeta“, je ves za pusta, kar ga je. Notranjski kmetje bodo v obeh volivnih okrajih čisto natančno pokazali, kaj sodijo o takem našemljenem pustu. Ž njimi se nam ne zdi vredno razgovarjati. Vsak zaveden kmet vé, da so liberalci na kmetih samo priganjači za liberalno mestno gospodo; znano mu je, kako strupeno se branijo razširjenju volivne pravice v kmetovo korist za deželni zbor; natančno je podučen, kako so se upirali splošni in enaki volivni pravici za državni zbor; ni še pozabil, kako govoré liberalci o kmetu, da je neumen, le napol človek, ki se mu ne sme dati

več pravic. Zato naj le rogovilijo po Notranjskem Chami, Novaki, Arki in Trillerji, kolikor jim drago, ljubljanski župan Hribar naj le pisari pisma, kamor hoče. Dekleva bo na dan volitve velika, premagana reva, in Gruden bo tako truden, da drugič ne bo nič več tiščal v kandidaturu pod liberalno zastavo.

Ogledati si pa moramo socialne demokrate od blizu. Njim se larfa nič ne poda; zato pa gotovo tudi njim samim ni všeč, če pogledamo pod njo in jih pokažemo kmetom take kakršni so. Za danes o njihovi protiverski besnosti molčimo, dasi tudi to pred kmeti radi zakrivajo. Za danes navedimo samo izjave glavnih socialno demokratskih voditeljev o kmetu in njegovem stanu.

Karl Marks, oče socialne demokracije piše (Kapital 13 pogl.), da je kmečko gospodarstvo najbolj leno in najneumnejše. V. Libkneht, dolgoletni voditelj nemške socialne demokracije piše o kmetu (v spisu Grund u. Bodenfrage 1870 str. 140). „Njegova smrtna odsodba je zapisana in s polajševalnimi pripomočki se more k večjemu doseči, da se muke njegovega smrtnega boja podaljšajo. Uspešnih sredstev, da bi se odvrnil njegov pogin, ni nič.“

Fr. Engels, glavni pomočnik Marksov poudarja, da se mora kmetu venomer praviti, da ni več rešitve zanj in da je popolnoma nemogoče, da bi se kmetom rešilo njihovo parcelno gospodarstvo, češ da je popolnoma gotovo, da bo kapitalistiško gospodarstvo šlo preko njihovih zastarelih malih gospodarstev, kakor železnični vlak čez samokolnico.

K. Kautsky, najznamenitejši socialno-demokratski znanstvenik naše dobe, piše tako-le: „Kmetom kazati pota, ki bi po njih mogli oživiti svoja gospodarstva, se pravi vzbuditi v njih sanjarije, ki se nikoli ne morejo vresničiti.“ Pri vratislavskem shodu (1895) je Frohme ob odobravanju sodrugov zaklical besede: „Nihče ne misli rešiti kmeta pogina.“ Kadar so sami med seboj pravijo naravnost, da socialna demokracija zameta vse postavne predloge v varstvo srednjih stanov. Ves srednji stan, tudi kmečki, mora izginiti, mora propasti, da se more na njegovih razvalinah osnovati bodoča država.

Teh načel nam socialni demokratje ne bodo utajili. Da se upajo vseeno na kmete, in da n. pr. Kopač v svojem oklicu razlaga, kaj se mora storiti za kmečki stan, je mo-

goče le za to, ker mislijo, da kmetje ne poznajo socialne demokracije. Domoljub bo izvrševal svojo dolžnost tudi v tem oziru. Naj vprašajo kmetje Kopača, kaj socialna demokracija sodi o kmečkem stanu in naj mu pomole pod nos izjave njenih voditeljev, ki smo jih danes navedli. Pribijemo še nekaj! S socialno demokracijo si pomežikujejo „neodvisni kmetje“. Liberalci in socialni demokrat špekulirata na kmečko nerazsodnost. Volitve bodo pokazale, koliko je ta špekulacija vredna. Neumen ostane liberalci in socialni demokrat; slovenski kmet ju bo izgnal, kamor spadata.

Volivno gibanje.

S. L. S. prireja po celi deželi izborni obiskane shode. To je znamenje, da se volivci zelo zanimajo za prihodnje volitve v državni zbor. Najlepša prilika je sedaj, da obračunamo za vselej z liberalci in jim na dan volitve jasno pokažemo, da ne maramo za njih brezverstvo, da si ne pustimo vzeti najdražje svetinje, za katero so prelivali naši pradedje svojo kri — sveto vero. Saj vemo, da zahtevajo slovenski liberalci ločitev cerkve od države, odstranitev verouka iz šol in razporoko! Pošten kristjan ne more za mirno vestjo dati svojega glasu ne liberalcu, ne socialistu. — V nedeljo, 10. t. m. je imel dr. Šusteršič dva sijajna shoda, dopoldne v Mostah pri Ljubljani, popoldne pri Devici Mariji v Polju, dr. Žitnik je imel shod v Slavini, dr. Krek v Rovah in Domžalah, Gostinčar v Borovnici, Pogačnik v Kranjski gori, Jaklič v Vel. Laščah, Demšar v Železnikih, poleg teh je bilo tudi nekaj drugih shodov, katere so priredili naši somišljeniki po raznih krajih. Ljudstvo vstaja in liberalcev je strah.

V krškem, kostanjeviškem, mokronoškem in trebanjskem okraju kandidira naša S. L. S. g. dr. Jankota Hočevarja, posestnika v Krškem.

Volivni shod v Borovnici. V neki zadnji številki je »R. Prapor« pisal, da je in bo Borovnica popolnoma rdeča. Shod, ki ga je imela 10. t. m. S. L. S. v Borovnici, je dovolj jasno pokazal, k'je je ljudstvo. Na shodu S. L. S. je bilo nad 300 volivcev. Shod je otvoril horjulski župan Stanonik, predsedoval pa je shodu veletržec in župan na Bregu g. Kobi, ki je dal besedo kandidatu Jožefu Gostinčarju, ki je v enournem poljudnem govoru razlagal program S. L. S. in obljubil volivcem vedno ostati zvest temu programu. V istem smislu je govoril tudi horjulski župan Stanonik. Ko so se še volivci izrekli zato, da bi se sklenil tak lovski zakon, ki bi pomenjal smrt zajcem, ki kmetu toliko škodujejo v zimskem času, se je kandidatura brez ugovora enoglasno in ob velikem navdušenju sprejela.

Izobrazbi.

Začetek političnih strank na Slovenskem.

VI.

V zadnem času se je pojavila med Slovenci nova politična struja, ki si je nadela ime: radikalna stranka, ali narodno - radikalna stranka, ali kratko narodna stranka. To gibanje se je začelo najprvo med visokošolci na Dunaju, kjer je zbirala »Slovenija«, društvo slovenskih visokošolcev, dijake, ki so bili pristaši kranjske liberalne politike in so se navduševali za voditelja kranjskih liberalcev dr. Ivana Tavčarja. Toda očividni propad te stranke v bližnji bodočnosti in vidna njena nedelavnost, vzdramila je nekatere visokošolce, da so začeli razmišljati, kako bi se dalo v bodočnosti liberalcem vendar še ohraniti malo ugleda in moči. Prvo je bilo, da so vrgli od sebe ime liberalci ali naprednjaki in si nadeli naslov: narodni radikalci; drugo pa, da so začeli povdarjati, da je treba tudi delati, ne pa samo tuptati velikansko navdušeno govoriti, potem pa misliti, sedaj pa zopet lahko počivamo. In ni dolgo trajalo, že so imeli ti radikalci večino v »Sloveniji«, izvolili so si svoj radikalen odbor in spremenili tudi društvena pravila po svoji volji.

Takih nezadovoljstev z liberalno politiko je bilo pa nekaj tudi že med izobraženci med Slovenci. Hoteli so celo začeti izdajati svoj list — dnevnik, ki bi bil proti »Slovincu« in seveda tudi proti »Slov. Narodu«. Toda dr. Ivan Tavčar je zvedel za njih namere, povabil jih je na čašo rujnega vinca in posrečilo se mu je, da je pregovoril voditelje nezadovoljstev, da so odnehali. Ustanovili so si sicer svoj list, »Naš List«, tednik, ki je pa že parkrat igral kaj čudno ulogo. Ko so imeli liberalci namreč lansko leto prvi zaupni shod, izvolili so tudi nekaj pristašev »Našega Lista«, ali kakor so jih liberalci krstili »mladih«, v pripravljalni odbor, ki naj bi sestavil nov program za liberalno stranko. »Naš List« ni vedel nič kaj bo iz tega, zato je pa ponehal z napadi na liberalce, in sploh pisal tako pohlevno, kakor da bi upal, da se bo pa le dalo doseči kako sporazumljenje med »starimi« in »mladimi«. Kakor smo videli, od tega ni prišlo, ker liberalna stranka je sprejela tak program, katerega »mladi« vsaj javno nočejo priznati. Jim je preodkritosrčen!

Med tem pa so na Štajerskem lastniki »Domovine« odstavili svojega urednika Vekoslava Spindlerja. Ta mož, seveda tudi eden izmed »mladih«, o katerem se pripoveduje, da je soc. demokrat, da mu ni mar drugega, kakor, da bi zanesel razpor med štajerske Slovence, katerega do sedaj ni bilo, ta je začel kot urednik »Domovine« napadati oprezno zaslužne štajerske narodne voditelje, duhovščino, hvaliti ali vsaj odobravati vsak korak liberalne kranjske stranke, dočim je čez katoliške politike le prerad zabaval; osobito je bil ves v ognju, da bi preprečil izvolitev dr. Korošca za državnega poslanca. No, moral je oditi, toda zažugal je v »Slov. Narodu« »pravdom«, tako je namreč imenoval javno delujoče štajerske rodoljube, da se bodo kmalu videli. In res! Meseca oktobra 1906 sklical je v Celje blizu 100 svojih zaupnikov, ki so sklenili ustanoviti novo stranko na Štajerskem in izdajati svoje glasilo. Stranko so krstili: »Narodno stranko«, glasilo pa »Narodni List«. Malo preje pa je osnovalni odbor nove stranke izdal knjižico: »Štajerski Slovenci, kaj hočemo?«, kjer razlaga svoj program. Kar je v tej knjižici, tega zaupniki niso zavrgli, torej

še velja. In s tem računam, ko navajam nekatere stavke dobesedno iz te knjižice:

»Narodnost je naše najvišje načelo. Kjer zahteva narodna korist, se ima ukloniti vse drugo.«

Ali niso ravno tega povdarjali tudi kranjski liberalci? In videli ste, kam jih je pripeljalo to načelo kot podlaga vsega delovanja — do zveze z Nemci.

Pa radikalci še več povedo, kakor so liberalci!

»Smo odločni nasprotniki tega, če svetnik izrablja kot tak svoje dostojanstvo v političnem boju. Načelom Kristusovih nauk nasprotuje vsekakor, če se seje sovraštvo nasproti drugače mislečim Slovincem, če se torej spušča duhovnik v politični boj proti svojim rojakom In nikakor ne bomo pristopili, da bi se vtikalo versko vprašanje v javno življenje.«

Torej duhovnik ne sme nikjer agitirati za kakega katoliškega moža, kajti on je kot duhovnik pri katoličanih »dostojanstvenik«, vplivna oseba, zato mora biti ob času volitev lepo tiho, čeprav je ravnatoko državljan kakor vsak drugi, čeravno veljajo za njega tiste državne postavbe kakor za druge. Načelom Kristusovih nauk nasprotuje, če duhovnik svari svoje vernike pred drugače mislečim rojakom, pravijo dalje. Da je le mogoče tako budalost zapisati in dati tiskati! Kako pa more duhovnik vedeti misli drugih! Pač pa je njegova dolžnost, da svari svoje vernike pred onimi, kateri drugače delajo, kakor je Kristus učil, ali pred onimi, ki delajo proti Kristusu. In to mora duhovnik storiti, kajti Kristus je svojim apostolom in njihovim naslednikom zapovedal: Pojdite in učite vse narode! Koliko bo duhovnik v cerkvi o nasprotnikih govoril to si bo pač lahko določil sam. Kristus je tudi govoril o farizejih! Najlepše je pa, da pravijo, da vera ne spada v javno življenje. Takim ljudem je odveč vsaka beseda, ker pač vedo, da govorijo neresnico. Ravno v zadnjem času, da navedem samo en slučaj, so hoteli celo v državnem zboru, razpravljati o ločljivosti zakona. To se seveda ne tiče verskega prepričanja prav nič, in javno bi se tudi ne razpravljalo, če bi bilo vse res, kar nas učijo novi preroki. Pa idimo dalje!

Povdarjajo, da mora biti slovensko ljudstvo vsestransko izobrazeno. Kaka naj bo pa ta izobrazba?

»Izobrazba sloneča na neovrznih resnicah novodobne vede, sloneča na trdih temeljih napredka in svobode prepričanja, izobrazba vsestranska — to je naša zahteva, naš cilj Sovražimo in zametavamo enostransko vcepjanje raznih naukov v srce našega naroda, zametavamo, da ljudstvo mora verjeti kak nauk že edino zato, ker se mu pove od te ali one strani. Vsak pojedinec našega naroda si pridobivaj sčasoma vpogled v svetovno vrvenje, vsak se izobrazuj svobodno po svojem prepričanju, vsakdo čitaj to, kar on sam želi čitati, a čitaj vselej s pravim in treznim premislekom ter presodi resno in razumno, kaj je prav in kaj ni prav

»Prva izobrazba se da vsakemu človeku v ljudski šoli. Zato polagamo baš na ljudsko šolo tako veliko važnost in hočemo v ljudstvu vzgojiti spoštovanje do nje.«

Mislim, da je lahko razumeti kaj hočejo. Otrok se naj začne izobraževati na ta način, da se pusti popolnoma brezveren, kajti enostransko se mu ne sme vcepjati nobenih nauk. Čitati se mu da lahko vse, kvečjemu se mu naj reče, »le razmišljaj, kaj si čital.« Da mu ne bodo dali v roke potrebnih, pravih in dobrih knjig, iz katerih bi se poučil o najvažnejših vprašanjih za človeka, namreč o Bogu, o posmrtnosti, to sami odkrito povedo, ko izjavljajo, da se morajo izobraževati le po

resnicah novodobne vede (?). Bog ve, kaj so si mislili pod to novodobno vedo; gotovo je, da se moderna veda trudi razlagati vse brez Boga. Človeštvu hoče iztrgati vero, toda nadomestila mu ne more dati. Neki francoski brezverec je rekel: Človeštvo žela po božjem, toda novodobna veda se oklepa le zemeljskega, naravnega.

Sicer pa nam ni treba razmišljati kakšna bo njihova šola, saj nam kar odkrito povedo: »Zahtevamo svobodo šolstva z ozirom na vzgojo in pouk. Šolstvo ne sme imeti nikakega jerobstva v tem oziru, nanj ne smejo učinkovati nikakšni zunanji oziri!«

Doseči hočejo prav isto, za kar se borijo odkriti in zagrizeni sovražniki katoliške cerkve, ki zahtevajo »svobodno šolo.« Vero v Boga, pouk v veri, ven iz šole, to je njihov bojni klic. Sicer je nedavno »Narodni List« prinesel govor enega svojih somišljenikov (učitelja), ki pravi, da se morajo otroci v šoli dobro poučiti o verskih resnicah, in čimveč bodo gospodje katehete v tem oziru dosegli, tembolj jim bodo stariši hvaležni. Toda to je le pesek v oči. Izrecno je zapisano v gori omenjeni knjižici:

»Da slovensko ljudstvo izve, kakšni so naši cilji, kaj hočemo z novo stranko in z novim listom ... zato pošiljamo v svet to knjižico ...«

In kako bodo delali, da pridejo do veljave, do moči, da bodo potem lahko svoj program tudi uresničili? Pravijo, da se bodo dali omehčati v takih krajih, kjer je narodnost v nevarnosti in bodo tudi skupno nastopili s političnimi nasprotniki.

»Toda kjer je narodnost naša sigurna (gotova), ne poznamo z nazadnjaštvom (katoliško stranko) nikakih kompromisov (pogodb).«

Končno še obljublja:

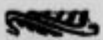
»Po teh načelih hočemo delati kot stranka in hočemo pisati naš časopis.«

V osnovalnem odboru je bil tudi Vekoslav Spindler, ki je menda sestavil ta program in kateremu so izročili uredništvo glasila stranke S tem menim, da je povedano vse.

Bavil sem se malo bolj obširno s to stranko, ki je še v povojih in o kateri se še ne ve kako dolgo življenje bo imela, to pa zato da spoznate novega političnega sovražnika, ki prihaja med Slovence. Glavni razlog med radikalci in liberalci obstoja v tem, da so liberalci lenuharji, radikalci pa pravijo, da bodo delali, da hočejo iti med ljudstvo in ga pridobiti za svoje načrte. Odgovor na to podjetje so že dali štajerski Slovenci s tem, da so si ustanovili svojo »Kmečka zveza«, ki se bo v prvi vrsti brigala za izboljšanje kmetijskega stanja, ki bo pa tudi pomedla take novodobne »smeti« katere raztresalo novi »preroki.« Pri pomniti še, da je bil »Slov. Narod« ob ustanovitvi »narodne stranke« kar »ginjen« od samega veselja.

Kranjski radikalci so tudi pricapljali za štajerskimi ter si po njihovem vzgledu ustanovili slično stranko in bodo gotovo imeli tudi isti program.

Iz vsega vidimo, da hočejo liberalci, brezverci, zopet priti do veljave, le ime so si drugo izbrali. Katoliško slovensko ljudstvo pa pokaži, da so delali račun brez krčmarja!

Političen pregled.

VOLIVNA DOLŽNOST.

Ena točka nove volivne postave, ki je bila sklenjena v državnem zboru, se tudi glasi, da posamezni deželni zbori lahko odločijo, če

bo vsak volivec pod kaznijo primoran iti na volišče in oddati glasovnico. Večina deželnih zborov je bila že sklicanih in nekateri so tudi sklenili volivno dolžnost. Tako bo na primer na Moravskem, na Nižnejavstrijskem in na Dunaju, na Gornjeavstrijskem, kaznovan vsak volivec s par kronami, ki ne bo prišel volit. Izvzet je seveda vsak, kdor je bolan ali resnično zadržan. S tem bo prisiljen vsak volivec povedati svoje mnenje o poslancih in o strankah, ki se potegujejo za zaupanje ljudstva.

ŠTAJERSKO.

Volivni in zaupni shodi se neprenehoma vrše. »Slovenska kmečka zveza« ustanavlja po vseh krajih svoje podružnice in večina kmetov bo šla z veseljem v boj za njene kandidate. Liberalci se pa tudi gibljejo. Pri kranjski meji so postavili svojega kandidata župana Roša v Trbovljah. Seveda ga niso postavili niti kmetje, niti delavci, ampak advokati iz Celja in liberalni učitelji. Sobotni »Slovenec« krasno pove svoje misli o spodnještajerski liberalni stranki. Pravi namreč: »Na Štajerskem se liberalci pridno gibljejo, to se pravi: par celjskih dohtarjev se pelje vsako nedeljo ven na shode. Nemogoče ti je od teh ljudi zvedeti, kaj pravzaprav hočejo. Če jih primeš pri liberalni duši, ti vse utaje, govore vsakemu, kakor mu je všeč. Na eni strani si upajo javno reči, da so za svobodno šolo in razporoko, na drugi strani, kjer jim bolj kaže, pa vse to utaje in se delajo take, kakor bi ravnostopili v tretji red. Vsakemu se mora studiti to počenjanje. Gre jim le za to, da bi kdo izmed njih splezal na poslanski stolček. Spravili bi se s celim svetom, poklone bi delali duhovščini in škofom, samo da bi bili poslanci.«

Doli s tako farbarijo, doli s hinavstvom! V celjski okolici upajo dobiti precej glasov in zato sklicujejo zaupni shod, na katerem bodo kmetje postavili kandidata. Pa kaj, ko smo prehitro zvedeli njih namere. Podpisani so namreč na vabilu nekateri zapeljani kmetje, poleg teh pa še nemški graščaki. Celjski dohtarji pa na skrivaj pošiljajo vabila na ta shod svojim somišljenikom, češ, da bo to liberalni shod. — Tako hočejo potegniti kmete, pa ti jih bodo kmalu spoznali in dali liberalcem, kar jim gre, namreč figo na dan volitve.

GORIŠKO.

Na Goriškem bo boj za poslance precej hud. Slovenci imajo tam tri poslance, enega bodo volili Kraševci, enega goriška okolica in enega Tolminci. Za Kraševce je imela naša stranka pretekli teden shod v Sežani. Zbralo se je okoli 500 volivcev. Kot kandidat je nastopil dr. Peter Laharnar. Ta gospod je bil pred več leti ondi okrajni glavar in je bil tako prijazen z ljudmi, da ga je veliko občin izvolilo za častnega občana. Potem je bil predstavljen v Bukovino, toda nikdar ni pozabil Kraševcev, ampak vedno jih je hodil obiskovat. Sedaj ga je naša stranka postavila za kandidata. Važna je njegova izjava, ki jo je naredil na volivnem shodu. Rekel je namreč, ker mu nekateri liberalni listi očitajo, da ne bo mogel biti dober za ljudi, ker je državni uradnik, da bo takoj izstopil iz državne službe, kakor hitro bo izvoljen za poslanca. Liberalni listi so seveda po svoji lažnjivi navadi to stvar zamolčali. Njim se ne gre za delavne zastopnike ljudstva, zato se branijo na vse mogoče načine vsacega takega kandidata, ki bi ne samo z besedo, ampak tudi v dejanju zastavljal vse svoje moči za ljudstvo. Oni bi radi imeli poslance svoje baže, ki bi trobil v liberalni rog, naj naredi potem kaj za ljudstvo ali nič, to jim je postranska stvar. Voditelj liberalne garde na Goriškem je znani Gabršček.

Njemu se pa ne gre v prvi vrsti za poslance, marveč za njegovo tiskarno in trgovino. On potrebuje stranke; ker je pa v svoji preprostosti mislil, da bo liberalizem zmagal, se ga je oklenil. Seveda ga zdaj ne more opustiti, ker bi drugod nihče ne maral zanj. Nič ni čudnega torej, da napenja sedaj vse svoje moči, da bi rešil na Goriškem liberalizem, kateremu preti žalosten konec. Toda mi upamo in smo prepričani, da bo padlo Gabrščekovo krdelce pri volitvah s primerno častjo. Imajo pa vseeno goriški liberalci eno lastnost, katero jim moramo priznavati: surovi so veliko bolj, kakor štajerski liberalci in nekoliko manj hinavski. Toda s tem še ni rečeno, da so goriški liberalci odkriti; svojih pravih namenov tudi ti ne pokažejo. Zmotil bi se torej oni, kdor bi opazoval volivni boj na Goriškem le iz verskega ali pa iz političnega stališča. Kdor hoče dobiti pravo sodbo o goriškem volivnem boju ga mora skrbno razmotrivati tudi iz trgovskega stališča.

VOLIVNA DOLŽNOST V GORIŠKEM DEŽELNEM ZBORU.

Pravni odsek goriškega deželnega zbora je sklenil 15. marca, da predloži deželnemu zboru zakon o volivni dolžnosti. Akoravno je dotični odsek storil svoj sklep enoglasno, vendar ni nobene gotovosti, da bo ta zakon v zbornici tudi obveljal. Nasprotovali mu bodo najbrže slovenski in laški liberalci, ker se ga boje. O izidu pa prihodnjič.

SHOD NEMŠKE KRŠČANSKO-SOCIALNE STRANKE.

Dne 11. t. m. se je vršil na Dunaju veličasten shod nemške socialne stranke iz vseh nemških kronovin Avstrije. Udeležilo se je shoda nad tisoč zaupnikov in vseh nemških dežel. Stranka s tako močno razvito strankarsko zavestjo, kakor se je pokazala na tem shodu, bo od zdaj v Avstriji najmočnejša stranka, okoli katere se bo osredotočilo vse politično življenje v bodočem državnem zboru. Najprej je govoril princ Lihtenštajn, ki je povdarjal, da se odslej začneja v Avstriji novo ustavno življenje. Dve stranki si bosta stali nasproti v novem državnem zboru, krščansko-socialna in soc.-demokratska. Malenkostnih brezuspešnih bojev ne bo več, ampak med tema dvema strankama bo boj za načela. In gotovo je, da bo zmagala stranka na krščanskih načelih, ako se bo zavzela za vse stanove, za skupnost vseh stanovskih koristi. Nato je poročal dr. Gesman o programu stranke. Krščansko-socialna stranka ni klerikalna, ker ne zahteva politične nadvlade duhovščine, ampak ona zahteva enakopravnost za katoliško ljudstvo, ki je v Avstriji v ogromni večini. Nadalje je govorilo še več govornikov, ki so razpravljali o kmečkih potrebah in zahtevah, o delavskem vprašanju, o starostni preskrbi in o splošnem ljudskem varovanju.

KRŠČANSKE STRANKE V BODOČI ZBORNICI.

Velika bo moč krščanskih strank v bodočem avstrijskem parlamentu, ako se bodo združile. Ni pa dvoma, da je mogoča prijateljska zveza med vsemi krščansko-socialnimi strankami v bodočem državnem zboru. Gotovo je, da se bodo združile vse te stranke v verskokulturnih vprašanjih, proti svobodni šoli in proti razporoki, samo ob sebi se bo pojavilo edinstvo tudi v vprašanjih glede Ogrske in proti judovskemu kapitalizmu. To tudi nas veže z nemško krščansko-socialno stranko. Ta zveza bo velikega pomena, ker bo krščansko-socialna stranka po svojem številu tudi najmočnejša stranka v parlamentu in bo le z njo mogoče vladati. Zveza, ki bi pa

vse krščanske stranke v bodočem parlamentu vezala brezpogojno, v vseh vprašanjih in za vsako ceno, je pa docela nemogoča. So namreč vprašanja, ki nas Slovence čisto ločijo od nemške krščansko - socialne stranke. Tako vprašanje je tudi to, da izva'amo mi iz svojega demokratskega stališča popolno narodno enakopravnost, v prvi vrsti za Jugoslovane.

UMOR BOLGARSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA.

V ponedeljek, 11. t. m., je padel kot žrtev velikega zarotniškega gibanja v Bolgariji bolgarski ministrski predsednik Petkov, zadet od treh strelcov, ko se je vračal s sprehoda. Umrjeni ministrski predsednik je bil sin kmečkih starišev in ni pohajal v svoji mladosti v nobene šole. Bil je nenavadno odločen in zelo surov človek, ki je s svojo krutostjo kakor težka mōra tlačil bolgarsko ljudstvo. Bolgarski narod prav nič ne žaluje za umorjenim predsednikom, ampak vse se je oddahnilo, ko se je raznesla vest o umoru. Bil je slepo orodje v rokah kneza Ferdinanda in ni se ustrašil nobene zapreke v izvrševanju svojih večkrat jako krivičnih namenov. Tako je dal zapreti vseučilišče in je izgnal iz njega vse profesorje, samo iz maščevanja, ker se bolgarski dijaki niso hoteli pridružiti vladni stranki, ampak so bili njeni odločni nasprotniki. Vsled takih razmer je bilo razmerje med bolgarsko vlado in med ljudstvom čimdalje bolj napeto in pričakovati je bilo kake zarote ali ljudskega upora. Morilca so takoj prijeli in je izpovedal, da pripada zarotniški družbi, ki je bil po žrebu določen za izvršitev umora. Morilec je neki 23-letni knjigovodja, ki je izjavil, da je hotel osvoboditi bolgarsko ljudstvo iz nasilne vlade. Zarotniki so mislili umoriti tudi bolgarskega trgovinskega ministra Genadieva. Predno je morilec izvršil umor je vprašal nekega urednika, ako bi bilo sveto delo za domovino, če umori ministrskega predsednika, trgovinskega ministra in tudi kneza Ferdinanda. Urednik mu je rekel, da bi bila velika zasluga, ako umori Petkova in Genadieva, kneza pa ne sme umoriti. Preiskava je dognala, da pri umoru ni sicer nihče pomagal, pač pa so bili zapleteni v zaroto tudi vseučiliški dijaki, katere so zaprli.

RUSIJA.

Ruski državni zbor zboruje sedaj toda vprašanje je, kako dolgo bo zboroval. Vlada čaka le ugodne prilike, da bi razpustila novo durno, ker ji niso po volji ljudski poslanci, ki zahtevajo pravico za rusko ljudstvo. Kar brez vzroka si pa vlada ne upa razpustiti durne. Moči revolucije od dneva do dneva rasejo, vladne stranke pa čimdalje bolj hirajo. Zato bo moralna vlada gledati, da ne stopi v boj z durno in da si ne navalja očitanja, da je razpustila državni zbor samo zato, ker je sovražnica ljudskega zastopstva. Če bi se ne bala vlada ljudstva, bi sedaj gotovo razpustila durno, ker so prišla na dnevni red v durni jako sporna vprašanja, katerih bi se vlada rada izognila. To je predvsem zahteva socialistov, naj se oproste politični zločinci in zadeva duhovnika Petrova. Ta je bil namreč izvoljen v mestu Peterburgu za poslanca, toda višja ruska duhovska oblast (sveti sinod) ga je dala zapreti v nek samostan, da se ne more udeleževati sej državnega zbora.

Listek.

Kako sta se Ulkova dva ločila.

(Poučna zgodba. — Reimmichl.)

Ko je bil Ulkov Jernejec star sedemindvajset let, si je poiskal za nadaljnje življenje boljšo polovico, po domače povedano — oženil se je. Ženi je bilo ime Špelica. Samo tri leta je bila mlajša od Jernejca, sicer pa ni bila nič manj prebrisana, kakor on. Saj veste, kadar doseže človek enkrat dvajseto, pameti ne merimo nič več po letih. Prve čase po poroki navadno imenujemo medene tedne in medeni so bili tudi tedni Ulkovih dveh. Drug drugega sta nosila na rokah, drug drugega božala, mislila sta, da je njun dom najsilajši raj.

Pa kmalu se je preobrnilo. Še pol leta ni minilo, in že je bila prava pravcata vojska v hiši. Praviho, da se to pri mladih nerazsodnih parčkih kaj rado godi. Seveda, gospodarja pri hiši je treba, in kdo bodi, naj odloči bitka. Bitka naj prav tako odloči, kdo bode nosil krono in žezlo, kdo bode upravljal domačo zakladnico, kdo bode hodil pokoncu in kdo se bo valjal po tleh — vse to se mora natanko določiti. — Prav tako je bilo tudi pri Ulkovih dveh. Kmalu po medenih dneh je prišlo do manjših prask in malo nato je vzbuhnila prava pravcata vojska z vso srditostjo.

Špelica je drdrala:

»Bomo videli, če boš pokoren ali ne! Rad ali nerad! Ali nisi tako obljubil pred oltarjem? — Ti grdin, ti! . . . In zavijetela je nad Jernejcem kuhavnico ali burklje ali kar ji je ravno prišlo pod roke.

Jernejec je jecljal in se zvijal:

»Ja, ja, je že vse res! Pa moraš potrpeti z menoj! Saj so tako naročili iz rdečih bukvic gospod župnik. E, ne boš me ne, pa bi me rada! Kaj sem te zato vzel, da mi boš delala muziko po hiši in direndaj? Ti drdra ti!«

Bitka je bila dolgo. Zdaj se je bila nagibala zmaga na to, zdaj na ono stran. Končala se je jako žalostno: Špelica je izgubila dar govora — zmanjkalo ji je pušic in strel in smodnika. Le zapihala je še tuintam, govorila pa ni nič več. Tiho je bilo v hiši kakor v grobu.

Kaj je hotel ubogi Jernejec? Nekaj časa je bilo pogledoval na Špelico, ko pa je videl, da dobrohotni pogledi ne izda' o mnogo, se je vzeel tudi sam. Začel je zahaleti na vas k Mezinčku med bratce-lahkeživčke in pil je ž njimi in jim dajal za vino, da je teklo od mize, kakor ob svatbah. Sploh je postal zelo pogumen: iz prejšnjega zagovca se je v kratkem prevrgel v velikega junaka. Seveda je bil junak samo pri Mezinčku, pri vinu in med bratci, doma mu pa junaštvo ni tako lepo sijalo z obraza. Stiskal se je za peč in mlo pogledoval po hiši — dokler ga ni spet prijelo, da je stekel k Mezinčku pogledat, kako se imajo.

Nekega lepega dne, ko se je Jernejec baš prizibal iz krčme, se je nad Špelico zgodil čudež. Razvezal se ji je jezik, in takrat je bil jo! Strele in pušice, grom in toča, vse se je zgrnilo nad ubogega Jernejca kot neusmiljena ploha.

Tudi on je hotel odgovoriti gromovito in junaško, na skoro ni mogel do besede. Špelica je pihala kakor gad in zaključila svojo srdito jezico zelo ginitljivo:

»Nič več, nič več ne vstrpim! . . . Zapravi bi brus vednožejni, še mo'e . . . Vem, da ti diši, pa ne boš! Jutri pospravim svoje stvari in odidem, odkoder sem prišla!« . . .

Jernejec se je popraskal pod nosom, ker ga je zasrbelo. V vidni zadregi je zastokal:

»O le! Pa ne misli, da bo šlo tako lahko! . . . Prej moraš iti h gospodu župniku in v sodnijo. Tam ti bodo razložili in povedali.«

»Kaj ne, v sodnijo, grdin! Ločil bi se rad, aha? Že davno sem vedela, da ti take misli orijejo po butici . . . Če ravno hočeš, dobro!«

Jernejca je zasrbelo drugič, in zopet se je popraskal pod nosom.

»Nisem mislil tako, Vendar te ne bom zadrževal. Še pospremim te k sodniku, in tam bova naredila . . .«

»Dobro! Morda še danes? Čakaj, takoj bom opravljena!«

»Danes ne! Jutri bo tudi še dovolj zgodaj. Le potrpi, saj te ne bom požrl čez noč!«

Tako se je končal boj, in oba sta bila nezadovoljna. — Bralci pa naj ne mislijo, da je Jernejec in Špelici omrzila ljubezen v srcu kakor živca, če jo postaviš v mrzlo omaro. O ne! Samo malo bridkostij sta občutila in pa trma jima je vzrastla tako urno in naglo, da še sama nista vedela, kako. Nič čudnega! Kroni in žezlu se nihče rad ne odpove, pa naj bi se bila Špelica ali Jernejec?

Špelica je jokala, Jernejec je mrmral. Zaradi ločitve sta bili njuni srca nepopisno žalostni.

Drugo jutro je Jernejec ropotal že navsezgodaj. Zopet je dobil nekoliko poguma. Špelica je bila uverjena, da se bosta pobotala, in se je že nathem veselila. Pa se je varala. Jernejec je potrkal na duri in zakričal v spalnico:

»Lenoba lena, pokoncu! . . . Ali te še ima? . . . Brž, brž, sicer nama odide pošta in ob 12. tudi ni več uradnikov v pisarni.«

Špelici se je krčilo srce ob teh besedah; hkrati pa jo je tudi prijela trma in klubovalnost. Brž se je opravila v praznično obleko in zavestno stopila pred moža. Šla sta na pošto. Jernejec je stopal naprej, Špelica srčno in pogumno za njim. Noben ni črnil besedice. Konji so bili že zapreženi. Jernejec je plačal voznino zase in za svojo boljšo polovico in molče sta se skobacala na sani. Sopotnikov nista imela. Veselo so škripale sani po zmrzli cesti. Mraz je pritiskal, a vendar je bilo obema jako vroče. Špelica je gledala skozi eno okno, Jernejec skozi drugo. Špelica je požirala sline, kakor bi imela v ustih najokusnejše bonbončke. Jernejec je pihal iz pipe kakor iz dimnika. Obema je bilo pri srcu, kakor bi se peljala na pogreb. Špelico je silil jok, pa se mu je krepko ustavljala. Jernejcu je tolklo srce, kakor bi mu hotelo razgnati prsi, in zapeti si je moral kamižolo, da Špelica ni videla dviganja in padanja.

A srce je tolklo vedno burneje. Jernejec je pogledal na Špelico in obšlo ga je tiho sočutje. Revica je zdihovala in obraz ji je bil žalosten kakor zimska megla. Rahlo je odprl usta in zinil zelo pohlevno:

»Ogrni se in pazi, da se ne prehladiš!«

Špelici je zavrela vsa kri v glavo in že je hotela odgovoriti prijazno. Pa sam spak je dal menda, da so ji šinile iz ust trde besede:

»Aha, Boga bi zahvalil, kajne, in žal bi ti bilo!«

Jernejec je zamrmral in ji obrnil hrbet. Špelica se je zamislila. Čez nekaj časa je potisnila žakljevino, ki je bila na tleh, na možovo stran in rekla mehko:

»Na, zavij si noge, sicer mi ozebeš v prste in še domov ne boš mogel!«

»To bi bilo zate, á?« je zarenčal Jernejec.

Tudi Špelica je obrnila možu hrbet . . .

Prišli so v Grahovo, kjer je postiljon ustavljal. Potnika sta izstopila in šla v gostilno. Jernejec je naročil za oba vrelega vina in dvoje klobas. Krčmar je spraševal, kam se peljeta. Jernejec si je izmišljal, kolikor se je mogel, le z resnico ni hotel na dan. Trdil je,

da gre tožit sosedu in žena gre pričati. Ko je natakarica prinesla vino, je bil Jernejec do Špelice zelo prijazen. Sam ji je natočil in ji natresel v kozarec še povrh jako mnogo sladkorja. Špelici se je kajpada dobro zdelo, a črnil ni noben besedice. Vse je šlo tiho kakor v sanjah.

Na mizo so prišle klobase. Jernejec je potisnil krožnik pred Špelico, Špelica zopet nazaj pred Jernejca in prerivala sta krožnik toliko časa, da je zunaj postiljon zatrobil za odhod. Brž je pograbila Špelica klobase, zavila jih v papir in jih spravila v košarico; molče sta vstopila v voz in sanj so zopet veselo drčale po zmrzli cesti proti mestecu.

V vozu ni prišlo do nevihte, pač pa v mestu. — Jernejcu je upadel pogum in hotel je že odnehati. Rekel je, da mora najprej k usnjariju, kjer bi rad nekaj nakupil, Špelica pa naj gre v cerkev in zmoji tačas križev pot. Špelica se je branila: »Premalo se spoznam po mestu; nazadnje bi me morda ukanil, in sama bi morala k sodniku. To ne gre! Daj, grem s teboj!«

Jernejec je poskočil:

»A tako? Torej ti je sodnik še vedno na misli? Kar brž pojdiva, da nama ne odide! Meni je zdaj tudi že vseeno. Čakaj, jaz ti bom dal!«

Kmalu sta bila pri sodišču. Sodnik je bil strog gospod. Brž, ko ju je zagledal, se mu je nekaj posvetilo. Nabraj je obraz v resne gube in ju zelo grdo pogledal. Oba sta molčala. Špelica je dregala Jernejca, Jernejec je dregal Špelico, sicer pa nista prav nič zinila. Sodnik je vzrastel.

»No, kaj bo? Ali naj grem po ključarja, da vam bo odprl usta?«

Med Špelico in Jernejcem se je razvil tale duhoviti pogovor:

»Govori!« —

»Ti daj!« —

»Kar začni!« —

»Goltanec ti je dovolj dolgo počival!« —

»Tebi se je skoro raztrgal od govorenja!« —

»Torej začni!« —

»Jaz že ne!« —

»Jaz tudi ne!« —

Sodnik je planil pokoncu.

»Ali naj tu poslušam vajino blebetanje?«

Ali ne vesta, kako začeti? . . . Mož naj govori prvi!«

Jernejec si je odkašljaj. »Svojo staro sem semkaj spremil . . .«

»Ni res,« ga je prekinila Špelica, »jaz sem ga morala spremiti. Sam bi ne bil prišel!«

»Ali me nisi vedno naganjala?«

»Ali me nisi ti zjutraj prisilil?«

Sodniku se je stvar zdela vesela. Pomežiknil je z očmi in rekel nagajivo:

»Torej drug drugega sta pospremila semkaj, zdaj že vemo. Po kaj sta pa pravzaprav prišla? Morda meni srečo voščit? . . . Govorita!«

»Jaz ne vem, kaj vam hoče moja stara . . .«

»Jaz tudi ne, kaj vam hoče moj dedec . . .«

»A tako? Sama ne vesta kaj hočeta? . . . Vama bom kmalu pokazal! Sprašal vama bom vest pošteno . . . Dve kajbici sta prazni in zaprl vaju bom po 24 ur, morda se domislita, čemu sta prišla . . .«

Sodnik je segel po zvoncu, ki je stal na mizi. Jernejec se je prestrašil in je sodnika naglo prijel za roko:

»Gospod sodnik, če ne daste moji stari se, čemu sva prišla . . . Premoženje bi rad zapisal svoji stari, potem vas bom pa prosil za potni list . . . V Ameriko grem . . .«

Špelica je prebledela, v zadregu pa ni prišla. Brž je poprosila tudi ona:

»Gospod sodnik, meni tudi potni list za Ameriko . . .«

Sodnik se je zasmejal, pa takoj rekel zelo resno: »Ženka, ne gre tako! . . . Ženske ne smejo čez lužo, imajo jih že dovolj tam . . . Mož bo že dobil potni list za Ameriko; vam pa, če hočete, ga napravim za Afriko . . . Čakajta, takoj bo gotovo . . .«

Špelica ni vedela, kaj bi odgovorila. Sramežljivo se je igrala s predpasnikom in gledala v tla. Nazadnje je potegnila iz žepa robec in ga pritiskala čez oči . . . Cmerila se je. Sodnik je brskal po knjigah in iskal imen. Prijel je za pero in Jernejec je bil vznemirljen. Mozeg v kosteh se mu je premikal. Jako pohlevno je poprosil:

»Gospod sodnik, če ne daste moji stari potnega lista za Ameriko, ga tudi jaz ne maram. Dajte mi ga za Afriko raje!« . . .

»Ne morem,« je rekel sodnik hladno. »Tam je zopet moških preveč . . .«

»Mož in žena sta vendar eno,« je vzrotil Jernejec. »Kamor gre eden, tja mora tudi drugi ž njim!« . . .

»Seveda, če se razumeta . . . sicer ne,« je pripomnil sodnik.

»Kdo pa vam je povedal, da se midva ne razumeva,« se je razšopirila Špelica.

»Že vem, že vem,« je zatrjeval zopet sodnik. Poznam vaju dobro . . . Kajne,

vaš mož bi rad vladal in gospodaril pri hiši, in težko izhajate pri njem? . . .«

»Moj Jernejec je na blažja duša na vsem svetu,« je ihtela Špelica. »Blažje sploh ne dobite . . . Od kake komande ni govora . . . In če bi tudi komandiral, bi imel prav! Bog je že v raju zapovedal, naj gopodari mož nad ženo . . .«

»No dobro! . . . Potem ste vi svoje glavi, ker ne držite jezika za zobmi . . . Sicer bi mož imel lepo življenje ob vaši strani? . . .«

»Prav nič ni svojeglava moja Špelica,« je zatrjeval Jernejec. »Tako krotka je in dobra, da vam ne morem dopovedati . . . Glede njenega jezika se pa zelo motite . . . Jaz že vem!« . . .

»Ne pomaga nič . . . Oba dobita potne liste!«

»Za Ameriko ga jaz že ne maram!« . . .

»Jaz pa za Afriko ne!« . . .

»Tudi prav,« je rekel sodnik kratko. »Dobita pa vsak 48 ur ob kruhu in vodi in vsak svojo kajbico . . . Hotela sta potegniti gosposko, in to je zelo kaznjivo dejanje.«

Sodnik je pozvonil.

»Prosim, prosim,« je vpil Jernejec.

»Bodite tako dobri,« je javkala Špelica.

Sodnik je ostal neizpros. Ko je Špelica videla, da nič ne opravi s svojim kisanjem, je obrnila svojo prošnjo na drugo stran.

»Gospod sodnik,« saj bo ena kajbica dovolj prostorna za oba . . .«

»Ne smem,« je rekel sodnik odločno in zamahnil z roko.

»Meni bo dolgčas po Špelici,« je vzdihoval Jernejec. »48 ur je preveč!« . . .

»Jaz si bom izjokala oči od dolgega časa,« je stokala Špelica. »Milost, gospod sodnik!«

»Ne morem! Postava je postava,« je končal sodnik in pozvonil drugič.

»Jernejec, ne zameri in ostani zdrav!« je zatulila Špelica na glas.

»Ti tudi ne zameri, ljuba Špelica! . . . Z Bogom!«

Vstopil je ječar in odpeljal vsakega v svojo kajbico-temnico.

Zviti sodnik jima ni odpustil niti minute. — Zdravilo je bilo izvrstno. Tretji dan sta se Jernejec in Špelica vračala domov in pravila drug drugemu občutke, ki sta jih imela v kajbicah. Od tedaj sta si dobro kakor golob in golobica.

Razgled po domovini.

Na shod v Št. Peter! V nedeljo, 24. marca ob 4. uri popoldne bode v prostorih tamonjne občinske hiše javni občni zbor »Kmečke zveze«. Na shodu bode govorilo več govornikov o organizaciji kmečkih posestnikov in raznih kmečkih vprašanjih. K obilni udeležbi vabi pripravljalni odbor.

Liberalni sovražniki kmeta. Česar je srce polno, o tem rada usta govore. Srce liberalcev je polno sovraštva do kmečkega ljudstva, in to sovraštvo glasno oznanjujejo liberalna usta, ki so liberalni časopisi. Brezštevline so psovke, s katerimi so že obkladali našega kmeta. Kako nesramno se je norčeval »Narod« iz najboljših mož naše dežele, ki so prišli na zaupni shod v Ljubljano. Kako jih je zasramoval z bebeci, nevedneži, tolpo, nerazsodno maso, podrepniki farovski itd., itd. — Kako zasramujejo liberalci dr. Benkoviča in profesorja dr. Vrstovška na Štajerskem, ker sta

govorila na nekaterih kmečkih shodih, češ, da se to ne spodobi za izobražene može. — Kmete imenujejo »slaboumne« in nebroj drugih očitanih bi se lahko našli, a zadostuje naj to, da bodo bralci poznali svoje »lepe priatelje«, ko bodo prišli beračit za glasove. Kmet ki bo volil liberalca zasluži po vsej pravici, da se ga prezira, ker kdor se sam zaničuje, ni vreden našega spoštovanja.

Gorenjski vlak skočil s tira. V torek, dne 12. t. m. zjutraj prihajajoči gorenjski vlak številka 1721 je na menjalniku skočil z dvema vozovoma iz tira, ker je v stolpiču 3 službojoči čuvaj Suhadolc imenovani menalnik premalu prestavil. Poškodovan ni bil nihče, tudi vozovi so ostali nepoškodovani. Promet je bil neoviran.

Kranjska trgovska in obrtna zbornica. Trgovski minister je potrdil izvolitev g. Jožefa Lenarčiča za predsednika in g. Franca

Kollmanna za podpredsednika kranjske trg. in obrtne zbornice.

Nadučitelj Papa umrl. Iz Škofje Loke se nam piše: Nadučitelj Frančišek Papa je sinoči zadet od mrtvouda, umrl. Služboval je v Starem trgu pri Ložu, Metliki in Ročevju. Zadnjih dobrih 20 let je pa vodil šolo v Škofji Loki. Naj počiva v miru!

Čevlji in rokavice se podraže. Lani so se podražile cene usnja za 20 do 25 odstotkov, sedaj se pa zopet usnje podraži skoro ravno za toliko, vsled česar se baje podraže tudi čevlji in rokavice.

Važno za volivce. Ob volitvah se marsikdo izgovarja, da ne gre voliti, češ, na mojem glasu ni veliko ležeče. A vsak glas je važen. Tega so se zavedali na Nemškem pri zadnjih državnozborskih volitvah. Velikanske množice mož so se posluževale svoje volivne pravice. Posebno nemški, katoliški centrum

ima zveste volivce, katerih celo visoka starost ni zadrževala doma za pečjo. Tako je v Kepelnu prišel volit trideset ure daleč 95 let stari Tomaž Jausen. — V Kempnu je volil 94-letni starček. Ker je starček slaboten, pripeljala ga je na volišče njegova hči. — V Verkirhu na Vrttembergu je prišel na volišče 93 let stari mož, opirajoč se na strankinega zaupnika. Ker ne more mož hoditi, so ga pripeljali na saneh. Ko je prišel v volivno sobo, ga je pozdravila stoji volivna komisija in v očeh marsikaterega moža je zablestela solza ginjenja, ko je videl, kako zvesto ta starček spolnuje v svoji oslabeledosti svojo volivno dolžnost. — V Gincburgu na Bavarskem je bil 91 let stari Melhijor Fribacher, ki je prvi na dan volitve prišel na volišče, popoldne pa je prišel volit njegov brat istih let. — Naj bi ti zgledi vplivali tudi na vse naše volivce, da bi prišli polnoštevilno na volišče in oddali svoje glasove našim možem. Liberalci ne bo noben ostal doma.

Živina in meso. Kakor kažejo vsa poročila raznih tržišč, je cena živemu blagu padla in to še za več kron. Nasprotno temu pa meso nikakor ni postalo ceneje. Ako cena živemu blagu poskoči, so gotovo tudi mesarji z višjimi cenami pri rokah, a o znižanju mesa pa nečje ničesar slišati, kadar pade cena živemu blagu. Ker so se mesarji sami izrazili, da težko pričakujejo nižjih cen živine, da bi potem svojim odjemalcem ložje z nižjimi mesnimi cenami postregli, jim je sedaj prilika dana, to pokazati tudi v istini. Kar velja za drugod, velja tudi za nas.

Semenj v št. Gotardu. Iz št. Gotarda pri Trojanah se nam piše: Vsem obiskovalcem šentgotardskih sejmov naznanjamo, da so seji tu dovoljeni že prvotno za vsakovrstno živino; za konje, za govedo, debele in plemenske prešiče, ovce in koze!

g Iz št. Vida nad Ljubljano: Sklicuje se na tiskovni zakon prosim, da priobčite v »Domoljubu« z ozirom na notico »Šentviški Zirovnik« v št. 9. t. l. in notico »Iz št. Vida nad Ljubljano« v št. 10. t. l. tale popravek: Ni res, da sem kedaj trdil, da bo zato zajec obedal dreve še 6 let, ker bodo pri volitvah klerikalci zmagali. Res pa je, da sem priporočal volivcem, naj svojim poslancem naroče izposlovati zakon, ki bo dovolil zajca povsod na katerikoli način uničevati. S spoštovanjem I. Žirovnik, vodja šole. — Objavimo popravek z dostavkom, da je svoj čas naša stranka kot narodna stranka v deželnem zboru odločno zagovarjala zahtevo, ki je izražena kratko v besedah: Kmetu pomoč, zajcu smrt. Tej zahtevi pa so se vstavljal liberalci, torej pristaši g. Žirovnika. In tudi sedaj bode prva skrb naših poslancev, da se izboljša lovski zakon — liberalcem na žalost in zajcu v pogin.

Nova odredba za izseljenje v Ameriko. Naselniški komisar na Ellis Islandu je izdal naredbo, da noben izseljenec ne sme imeti seboj več kot 10 funtov prtljage. Kar je več, se bode potem ekspresnih družb oddalo na dom. Parniške družbe so o tem obveščene.

Umri je v Kranju posestnik in trgovec g. Karol Windischer. Bil je mož stare gorenjske korenine, skozinskož značen in pošten katoliški mož. Naj v miru počiva!

V ponedeljek po tih nedelji — liberalen ples. Pred tednom je »Narod« vabil na ples, ki ga je priredila ljubljanska liberalna »Citálnica« pret, ponedeljek. Če se ne motimo, je stari Bleiweis še vedno predsednik te zanimive »Citálnice«, ki skrbi za to, da lepe liberalne navade ne izginejo. Bogve, kaj imajo za veliki petek na programu? Nam se zdi naša liber. stranka taka, kakor so bili ljudje ob Noetovem času: Takrat so tudi plesali in se gostili, namesto da bi pokoro delali, potem je pa prišla nadnje vesoljna povodenj. Sloven-

sko ljudstvo bo tej stranki priredilo povodenj s tako ploho, da jo bodo pomnili oni, ki jo prežive. To početje nesramne liberalne bande presega že vse meje. To je grdo in predrzno izzivanje poštenega krščanskega ljudstva, ki se v postnem času spominja trpljenja Gospodovega. Vsak pošteni mora obsoati te liberalne lumparije, ki se dogajajo sedaj v postnem času. Kdo bo še verjel liberalcem, ki se bodo sedaj pred volitvami trkali na prsi in se delali dobre katolike, v Ljubljani pa tihi teden prirejajo javne ples! Proč s temi hinvanci!

Silajno je zmagala na Vrhniku v podobčinah (razum ene) in v vseh treh razredih naša stranka. Liberalci Jelovškovi so sramotno pogoreli. Bog živi naše vrle volivce!

Vsled silnega pomanjkanja prostorov je **Katoliška Bukvarna** v Ljubljani prisiljena razširiti še to leto svojo prodajalno. Da si pa kolikor mogoče olajša dvakratno selitev, se je odločila oddajati spodaj navedene knjige za nekaj časa po **zdatno znižani ceni**. Te cene pa veljajo samo do selitve, t. j. do 30. maja tekočega leta. Po preteku tega časa je vsaka znižana cena popolnoma izključena, ker bodo novi lokali ustrezali v toliko potrebam, da v svrhu pridobitve prostora ne bo več treba oddajati knjig v zgubo. Po znižani ceni se dobe knjige:

Nevesta Kristusova ali podučna in molitvena knjiga za pobožne krščanske device. Poslovenil B. Bartol. Šesti natis 1894. Rdeča obreza (mesto K 2:48) samo 2:—, zlata obr. (mesto K 3:40) samo K 2:60, s poštnino vred 20 vinarjev več; rjavo usnje, okovane platnice (mesta P 5:—) samo K 3:—, fina bela vezava (mesto K 5:40) samo K 3:20. Izvrstni molitvenik s potrebnimi poduki.

Pot v nebesa ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška Serafinskega, ki med svetom živijo. Spisal O. Nikolaj Meznarič. Peti pomnoženi natis 1899. Rdeča obreza (mesto K 1:80) samo K 1:30, s poštnino 20 vin. več. To je celoten molitvenik, ki pa obsega poleg tega tudi vsa potrebna navodila itd. za tretjerednike, katerim ga zelo priporočamo.

Sv. Frančiška Saleškega Filoteja ali navod k bogoljubnemu življenju. Po izvirniku poslovenil Anton Kržič. Rdeča obreza (mesto K 1:80) samo K 1:50, zlata obreza (mesto K 2:40) samo K 1:90, s poštnino 20 v. več. Zlata knjiga, ki kaže za vse med svetom živeče stanove, visoke in nizke, najlažje in najzanesljivejšo pot skozi življenje v srečno večnost, knjiga ni stroga, temveč vpliva samo blažilno in tolažilno ter je še danes najboljše svoje vrste. Bolje ne moreš porabiti denarja, kakor če žrtvuješ te vinarje za to prekrasno knjigo; škoda, da je med Slovenci še tako malo znana, naroči naj si jo vsak »Domoljubov« bralec.

Kmetov v pomoč. Narodno-gospodarska razprava. Spisal Ivan Belec, župnik, 1885. — Broširano (mesto K —:40) samo K —:20, s poštnino 5 v. več.

Zgodovina cerkljanske fare. Spisal Ivan Lavrenčič. Založil Anton Golobič, 1890. Broširano (mesto K 1:60) samo K —:90, s poštnino 20 v. več.

Bisernece iz belokranjskega narodnega zaklada nabral Ivan Sašelj, 1906. Broširano (mesto K 2:—) samo K —1:50, s poštnino 20 v. več.

Voska na daljnem Vzhodu. Uredil dr. Evgen Lampe, 1906. Broširano (mesto K 4:80) samo K 3:80, vezano (mesto K 6:—) samo K 4:90, s poštnino 30 v. več.

Gorenjske novice.

Iz kranjskega okraja.

g Iz Senčurja pri Kranju. Naše katol. slovensko izobraževalno društvo je imelo v torek dne 19. marca svoj redni občni zbor v društvenih prostorih. Vspored je bil: 1. poročilo predsedništva, 2. poročilo blagajnika, 3. poročilo ta'nika, 4. poročilo knjižničarja, 5. volitev novega odbora, 6. slučajnosti. Kakor se razvidi iz letnega poročila, je društvo precej napredovalo. Bila so štiri predavanja in sicer o gospodarskem vprašanju predaval je g. kaplan Bešter iz Cerklj, o alkoholizmu je predaval stolni vikar g. Smolnikar iz Ljubljane, o zgodovini Slovencev g. profesor Jarc iz Kranja, in še enkrat o alkoholizmu g. župnik Kalan iz Zapog. Društvo je priredilo šest predstav, knjig se je prebralo 110. Društvo je priredilo dva posebna romarska vlaka na Trsat in na Sveto Goro. Naročili smo tudi jakolepo tablo s primernim napisom pri Zadrutni zvezi. Tudi pevski zbor naših vrlih fantov šteje že petindvajset članov, ki so kos tudi težjim skladbam, tako, da lahko povsod silajno nastopijo. Da bo društvo v bodoče še bolj napredovalo, vabimo v svoj krog tudi moške našega mišljenja, katerih smo dosedaj pogrešali. Pa tudi fantov naj bi se kolikor mogoče veliko vpisalo, da bi se obvarovali one surovosti, ki je lastna fantom izven našega društva. Torej pogumno naprej za pravi napredek, po geslu našem »veri in omiki«!

Iz kamniškega okraja.

g Ogromno škodo so letošnjo zimo napravili zajci po naših vrtovih pri mladih drevesih. Enemu samemu posestniku v Mengšu so objedli 52 drevesc. Marsikateremu posestniku so uničene nade, da bo imel v malo letih mnogo lepega sadja. Skrajna potreba je, da se lovski zakon prenaredi.

g Hranilnica in posojilnica v Mengšu ima dne 25. t. m., to je na praznik Marijinega oznanjenja, ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Ladšteterjeve tovarne, svoj občni zbor. Vsi udje in prijatelji hranilnice ste vabljeni, da se udeležite občnega zbora.

g Volivni shod bo v Mengšu dne 25. tega mes., v Ladšteterjevi tovarni ob pol 4. uri popoldne. Volivci, pridite na shod v obilnem številu!

g Lepo cerkev imajo Trzinci. Pred par leti so vso prenovili. Sedaj pogrešajo le še orgeli, toda tudi te bodo imeli, ker zanje zbirajo doneske. Vsa čast vrlim Trzincem, ki toliko žrtvujejo za čast božjo!

g Enorazredno šolo v Trzinu nameravajo razširiti v dvorazredno. V ta namen bodo sedanje šolske poslopje vzdignili za eno nadstropje.

g Gasilni dom si bo sezidala požarna bramba v Trzinu.

g Volivni shod v Domžalah 10. marca popoldne ob treh je priredil kandidat Slovenske Ljudske Stranke dr. Janez Krek, v Domžalah volivni shod, ki se je vsestransko izvrstno obnesel. Udeležba je bila izredno velika; navzočih je bilo nad 300 samih volivcev, med temi skoraj prav vsi odborniki domžalski in depalski z vrlim depalskim županom J. Dimc. Predsednikom je bil soglasno izvoljen beneficijat Bernik, ki po kratkem pozdravu pove, da bi se tudi domžalski župan Matej Janežič rad udeležil tega shoda, pa mu vsled bolezni (protina) to ni mogoče. Sporoča pa, da se z vsem, kar se bo danes tu na shodu sklenilo, popolnoma strinja. Kandidat dr. Krek je na to v nad eno uro dolgem govoru pojasnil volivcem pomen splošne volivne pravice in nalo-

ge poslanca za ta okraj v državnem zboru. Z izvrstnim svojim govorom si je takoj osvojil srca vseh poslušavcev. Sporočile so se mu še nekatere nujne potrebe tega kraja. Ko je ob sklepu dal predsednik kandidaturu dr. Kreka na glasovanje, so prav vsi navzoči soglasno izjavili, da hočejo 14. majnika zanj glasovati. Ob splošnem navdušenju in v najlepšem soglasju se je zaključil shod! Takim možem — čast!

g Blagovica. Cimalje bolj se širijo po raznih župnijah izobraževalna društva, kar je hvale vredno. Može in mladeniči naši občine, tudi mi si omislimo kaj tacega, malo dobre volje in bo šlo. — Tudi »Domoljub« je pri nas še premalo razširjen, posebno zdaj ga bolj pridno prebiramo, ko prinaša zanimive članke o prihodnjih državnoborskih volitvah. — V naši občini (sta namreč dve župniji skupaj, Blagovica in St. Ožbalt) sta se mnogo prizadevali dve osebi za odkup bira g. župnika in cerkovnika. In sta mislili, kako se bosta s tem ljudem prikupili. Dosegli sta pa ravno nasprotno, ker večina občanov je tega mnenja, da bi ostalo še pri starem.

g Abstinencijsko gibanje. Nad Komendo v prijaznem Zalogu je prišlo tudi do spoznanja, da alkohol (zlasti pa v žganju), prav veliko škoduje človeški družbi, in se je po jasnejših zavedenih abstinenta Fr. Zabarnika iz Šmarce, takoj vpisalo 9 oseb in pristopilo k društvu »Abstinent« v Ljubljani in si nabavilo društvene znake. Zavedajo se, da niso zato postali abstinenti, kakor da bi bili Bog zna kak požuhi v pijanosti, ne, ampak zato, da pokažejo, da se brez alkohola dá živeti, in še prav dobro živeti! Pri tem pa lahko vidijo tisti, ki jih tare stara navada pijančevanja in pitja, da se te navade prav lahko otresejo, ako imajo le količjak dobre volje, in pa ljubezni do svojcev. Vam pa vrli novi člani kličejo: »Bog Vas živi!«

g Visoka starost. Pokopali so 4. marca v Mengšu Katarino Štebe iz Depale vasi. Dosegla je visoko starost, 94 let. Bila je to menda najstarejša oseba v mengiški župniji.

g »Blagovestnik« pošiljajo iz Ljubljane v mengeško župnijo. Opozarjamo, da je to protestantovski list, ki hoče širiti krivo vero Lutrovo med Slovenci. Kdor dobiva ta list, naj ga takoj nazaj vrne s pripombo, da ga naj več ne pošiljajo.

g Požar. Dne 10. marca je začelo okrog 9. ure zvečer goreti pri g. Frančišku Kosecu v Pristavi poleg Mengša. Pogorel je kozolec, nekaj sena in druge priprave. Na kozolcu je spal nekdo. Kozolec je bil že v plamenu, ko se je zbudil in se še pravočasno rešil. Gospodar je bil sicer zavarovan, vendar ima veliko škodo.

g Narodni kolek v prid družbi sv. Cirila in Metoda prodaja prodajalna Rihar v Mengšu. Z ozirom na blagi namen te družbe priporočamo vsem zavednim narodnjakom, da kupujejo narodni kolek.

g V knjižnici katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v Mengšu vlada letos jako živahno življenje. Nabavilo se je mnogo novih knjig. Knjig iz knjižnice se lahko poslužuje vsakdo ne glede na to, ali je ud katol. slovenskega izobraževalnega društva ali ne.

Bohinjske novice.

g Sv. misijon je bil tudi v Srednji vasi od 5. do 13. marca. Prav pridno so hodili ljudje poslušat lepe govore in tudi zelo pridno prejemali sv. zakramente, kajti obhajanih je bilo tekom celega tedna ogromno število 1800 vernikov. Zelo lepa je bila sklepna procesija v torek 15. marca. Prihitieli so gospodje iz Bohinja, iz blejskega kota, g. dekan in celo

iz Jesenic, ter pomagali pri slavnosti. Za to jim izrekamo na tem mestu pristrčno zahvalo! Pa tudi g. misijonarjem naj Bog plača njihovo blagonosno delovanje. Z veseljem se bomo spominjali dni — sv. misijona.

g 143 »Domoljubov«, torej še vedno največ v radovljiskem okraju, je v Srednji vasi. Lahko se postavimo, da nismo zadnji in da drugje zaostajajo za Bohinjci. — Prihaja pa tudi 5 »Slovencev« in 60 »Bogoljubov« ter obilo »Kmetovalcev« v našo župnijo.

g Pokopali smo 12. suša Močilnikarjevo mater Mino Stare iz Češnjice. Rajnica je bila blaga in dobra žena. N. v m. p.!

g »Šajn« se bo naredil nad Bohinjcem, opomnil je nekdo, ki je slišal, da je bil v vseh treh župnijah sv. misijon. No, čeravno tudi »šajna« še ne bo, da bi le nekaj ostalo — pa bo tudi dobro.

g Predavanje bo v izobraževalnem društvu cvetno nedeljo, 24. marca popoldne v društveni sobi. Na vrsti je predavanje »Varstvo gozdov«, ki ga je sestavil domačin strokovnjak. Pridite vsi, tudi drugi, ki se zanimete za stvar.

g Pomanjkljivosti pri novi železnici. Iz Bohinja se nam piše: Odkar se je nova železnica otvorila, je na progi med Trstom in Jesenicami največ tovrnega prometa na Bistrici. Ni čuda, saj so Bohinjci celo zimo dovažali z gora vsakovrstni les na kolodvor. Na skladišču je na stotine metrov drv, ki čakajo vozov, da jih popeljejo proti Trstu. Zopet na drugem prostoru so nagromadeni hloidi, namenjeni na morje, tam zopet cele skladovnice desk. Skladišče je očitno premajhno in nikakor že sedaj ne zadostuje. Živa potreba je, da se razširi. Res, za časa grajenja železnice na Dunaju prav nič niso mislili na prihodnost, Bohinja sploh niso upoštevali. Inspektor Fritz je pač pravočasno opozarjal, naj z ozirom na gotovi razvoj Bohinja prvotne načrte popravi in prikrojijo potrebam časa, toda dobil je za blag nasvet ukor. Delajte po načrtu! In sedaj se vidi, kako prav je imel, a je prepozno. Na eni strani so milijone izdajali, na drugi strani pri vinarijih varčevali, pravzaprav zapravljali. Nujna potreba zahteva že sedaj raznovrstnih popravil — saj je vse premajhno. Isto velja tudi o kolodvoru na Bistrici. Že minolo leto je bila ob poletni sezoni večkrat taka gnječa pri kasi, da si se komaj preril na peron. In promet tujcev bo vendar najvažnejši faktor v Bohinju. Kaj si tuji mislijo o naši moderni napravi? Glede osebnega prometa Bohinj, oziroma Bistrica ni daleč zaostala za Bledom. Upoštevati je treba, da Bohinj še nima lastnikov vil, še ne udobnih kopališč in šetalšč. Toda tudi v tem oziru bo leto za letom večji napredek. S tem pa tudi gotovo večji prihod tujcev. — Glede tovrnega prometa Bistrica daleč prekosí Bled. Zabilježiti ima Bistrica 1358, Bled le 1128 pošiljatev. Pa tudi glede prejemkov, oziroma doposiljatev! Bistrica ima 2526 doposiljatev, Bled le 1924. Načelnštvo na Bistrici je naročilo 896 tovrnih vozov, Bled le 405. Te številke govore dovolj jasno. Da se bo moglo ugoditi upravičenim željam in potrebam, pomnožiti bo treba osebe. Vse ugodnosti privoščimo drugim postajam, toda z ozirom na promet zahtevamo iste ugodnosti, kakor jih uživajo drugod. Nerazumljivo je, zakaj bistriški kolodvor še do danes nima lastne tehnične za vozove. Prav je, da ima lastno tehnično Podbrdo, Sv. Lucija, Bled, toda tehnična je na Bistrici vsaj toliko potrebna, kakor na naštetih postajah z ozirom na velikanski tovarni promet. Nedavno so nekemu trgovcu na bistriškem kolodvoru delavci naložili trame na železniški voz, namenjen proti Trstu. Najbližja tehnična je Podbrdom. Pravilno bi bil moral biti ondi

voz stehtan. Toda ondi ni bilo prostora, vlekl so torej voz dalje. To bi še vse ne bilo nič hudega. Toda, kaj potem, če je voz pretežak, ako nosi preveliko težo, potem neusmiljeno, kar je preveč, zmečejo raz njega. Trgovec pa naj se pelle tje kaj in išče za drag denar prostora — ali pa naj zopet, kar je bilo preveč, pelle na svoje stroške nazaj. Koliko sitnosti, koliko stroškov! Trgovec niti fakture ne more pravočasno odposlati — saj ne pozna teže svojega blaga. Predno pa težo izve, je blago že na mestu. Dokler vladajo te razmere, je nemogoče razvitek trgovine. Nadalje je velik nedostatek na bistriški postaji, da stranke ne dobe pravočasno naročenih vozov. To je skrajna brezobzirnost. Direkcija mora promet podpirati, ne zavirati in tako skrbeti za rentabilnost železnice. Na skladišču čaka sedaj že nad 300 sežnjev drv; za trideset voz ima lesa lesni trgovec gospod Grassi, nad 20 voz gospod Kobi. Koliko nejevolje provzoča strogo določeni čas za nakladanje! Ako je voz na mestu naložen, mora biti naložen v 24 urah, drugače je kazen 40 vin. na uro. Na bistriškem kolodvoru pa zaradi pomanjkanja prostora na skadišču fizično ni mogoče v tem določenem času vsem naložiti. Saj voza s tira ne morejo potisniti. Slavna direkcija naj se o teh nedostatkih prepriča in upošteva zahteve ljudstva.

g Hišo št. 76 na Bistrici je kupil od železniškega ministrstva gospod M. Bevc, poštar na Bistrici. Za časa grajenja železnice je ta hiša služila za stanovanja inženirjem.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz tihga Loma. Nesreča ne spi. To je izkusil posestnik v tukajšnji občini št. 18, Jakob Primožič, po domače Slapač, v noči dne 5. t. m. Vtrujen od dela, je legel zvečer kar za peč. Ob pol enajstih ga zdrami iz spanja nenavadna svitloba. Gorelo je gospodarsko poslopje in kmalu tudi hiša. Gospodarsko poslopje je z vsem, kar je hranilo, popolnoma vničeno, od hiše pa je zgorel zgornji del, kjer je bila hranjena praznična obleka domačih. Bil je zavarovan na 1000 K, ali škoda se računa na 3000 K, čeravno so živino rešili. Ogenj je nastal baje po neprevidnosti. V nevarnosti so bile tudi bližnje hiše, rešila jih je množina snega, ki še pokriva hiše izpod Storžca.

g Iz Škofje Loke. Malo za nos nas vodijo gospodje v Škofji Loki, ker tako odlagajo te volitve v krajni šolski svet. Zdaj so jih že munda dvakrat. Prvič je bilo že vseeno, ker še niso bili oddali povabil. Ko smo pa dobili povabila, smo šli v mesto, pa zopet ni bilo nič. Sedaj so pa zopet preložili, menda do Velike sobote. Imeli smo zastoj pot cele dve uri daleč. Takrat so nas dobili, da so nam povabila oddali. Ko so se pa zmislili, da so preložili, pa niso vedeli, kje da smo. Gospod ne stori zastoj nič, kmet naj pa dela tlako! Zapomnili si bomo to!

g Umrl je 11. t. m. v Vrbnah pri Mošnjah Jože Legat v 63. letu starosti, oče 12 otrok, po zelo dolgi in mučni bolezni. Blag mu bodi spomin!

g Iz Zabnice. Od 24. febr. do 1. marca se je obhajal pri nas sv. misijon. Vodila sta ga oo. jezuita: superior Al. Zužek iz Ljubljane in J. Verhovec iz St. Andraža na Koroškem. Udeležba je bila ves čas mnogobrojna, obhajancev 749. Nad vse slovesen je bil sklep s procesijo z Najsvetejšim. Bog plačaj čč. misijonarjem! — Vsed opeklin je umrla triletna Zofija Tonja v Dorfarih. Mrliček je bil zdravniško obduciran. — V krajni šolski svet so bili pri obč. seji izvoljeni možje katoliške stranke. Pametno! — Ključarjema pri po-

družnici v Spod. Bitnjem sta bila imenovana posestnika Matej Dolenc in Ivan Kokalj. — Število udov Mohorjeve družbe je od lani za 8 nazadovalo. — Dekliška Marijina družba, dasi maloštevilna, si je omislila krasno zastavo. Napravila jo je trvdka A. Hofbauer v Ljubljani za ceno 410 K. Na praznik sv. Jožefa je bila od presv. knezoškofa, ki je drage volje že prejšnji dan prihitel k nam, slovesno blagoslovljena. — Sodnijsko so bili zaslišani ljudje, ki so hodili k loški konjačici po zdravila. Ali ni morda spretnih zdravnikov v bližini? — Influenca se oglašja tu in v okolici. Da bi le preveč ne razsajala! Srečnejši smo jo že preboleli.

— Lep večer v Št. Vidu nad Ljubljano so priredili zadnjo nedeljo mladeniči telovadnega odseka Blaž Potočnikove čitalnice. Uporizarili so prelepo petdejansko žaloigro »Garcia Moreno«, ki jo je po Tricard-Arensu priredil dr. Aleš Ušeničnik. — Pred igro je kapelan Val. Zabret v vznesenih besedah podal občinstvu lepo sliko življenja tega izrednega moža, ki je kot predsednik ekvadorske republike ob svojem času (umoren 6. avgusta 1875) obrnil nase pozornost vsega sveta. Že ta slika je bila poleg prologa kaj umesten uvod v žaloigro, katero so mladeniči, ki so večinoma privikrat nastopili na oder, res tako dobro igrali, da je občinstvo z napeto pozornostjo sledilo njenemu razvoju prav do konca igre. Ne bomo naštevati posameznih imen in ulog; samo to rečemo, da v teh igralcih tiče lepe dramatične zmožnosti, ki se bodo v spretnih rokah učiteljevih gotovo razvile do krasnih uspehov. Pripomnimo še, da po našem mnenju morajo take igre silno vzgojevalno vplivati na naš ljudstvo; saj življenje n. pr. tako uzonega moža in katoličana, kakor je bil Garcia Moreno, predstavljano v besedi in nastopu, nehote vzpodbuja k posnemanju. — Dvorana »pri Cebavu« je bila do zadnjega kotička napolnjena; občinstvo pa je z navdušenim odobravanjem izražalo svoje priznanje vrlim mladeničem, ki so lahko ponosni na svoj prvi uspeh! Upamo, da so zadovoljni tudi s finančnim uspehom, ki bo omogočil, da bo ista dvorana kmalu opremljena z vsem potrebnim telovadnim orodjem, ki je pogoj nadaljnjemu razvoju šentviškega telovadnega odseka!

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Iz Leskovca nad Višnjogoro. Posestniki vasij Leskovec, Gor. Brezovo in Selo smo bili vložili ugovor z več podpisani na c. kr. okrajni šolski svet v Litiji, zakaj morajo biti iz tukajšnjih vasij, ki so nad eno uro daleč od šolskega poslopja, učenci in učenke že ob osmih v šoli, zakaj ne ob devetih, in zakaj ne bi otroci ki hodijo prvo in drugo leto v šolo, hodili samo popoldan, ne pa celi dan v šolo. To je vendar prehujo, da mora tako mlado telo narediti še čez uro dolgo pot, potem pa mirno štiri ure v šoli sedeti in spet popoldan nekatere dneve. Zvečer pride pozno domov, tedaj ima pa še nalogo spisati, jutraj mora pa zopet zgodaj od doma. Naloge nima časa pisati, zato se boji v šolo. Stariši in roditelji pa s palico po niem, ker mora v šolo, drugače je kazni. Ko pa pride v šolo in nima naloge, je že spet kaznovan, tako, da se mora otroku šola prignusiti. Mi radi dovolimo otrokom uk v šoli. Kar je preveč, je pa preveč. Ali nam šolske oblasti plačajo zdravila, ko nam otroci obole vsled mraza in gladi, in kakšnega vojaštva naj pričakuje država od nas, ko

se nam že v šolskih letih mladina vsa pokvari. Temu je pritrdilo tudi tukajšnje županstvo in krajni šolski svet v Višnjogori. Ali glavarstvo je nam pritožbo zavrnilo, ker liberalci imajo vedno gluha ušesa, kadar kmet kaj ugovarja ali prosi. — Županstvo Leskovec je bilo dalo na deželni odbor v razsodbo, kdo je dolžan tlako delati na pom. od Grajzarjeve lese pa do Korleta, Leskovec ali Dednidol, a je razsodil deželni odbor, da mora Dednidol delati tlako na imenovanem potu.

I Zalostne novice iz Litije. Čujemo, da je žena gostilničarja in mesarja g. Trškana, svojega moža zapustila in da sedaj toži za ločitev. Tako daleč smo prišli v času razporok in »Narodovega« vladarstva. — Naš priljubljeni g. župnik so oboleti vsled prehlajenja. Službo božjo oskrbujejo iz Šmartna. Našemu dobremu gospodu želimo vsi iz srca zopet zdravila. — Litijo zapusti naš povsod priljubljeni gospod Ivan Ditz, ker je odpoklican k ravnateljstvu. Bil je prijazen in nepristranski uradnik in zato smo ga spoštovali vsi. Na njegovo mesto pride gosp. Franc Golli iz Ljublane.

I Sava. Podivjanost in brezbožnost današnjih dni se vidi iz sledečega slučaja. Bilo je, ko so fantje šli v Litijo k naboru. Prišlo je sv. obhajilo. Gospod župnik gre z Najsvetejšim mimo gostilne, kjer so fantje pili. Vsi vtihnejo in pokleknejo, samo en fant iz L., ki dela v Zagorju kot rudar, se ne odkrije, ampak zavrisne in pokaže zija za sv. Rešnjim Telesom! Tako daleč privede socialna demokracija. Pozivljamo pristojne oblasti, da naj kaznujejo fanta po § 303. Te dni je duhovne vaje za ljudstvo tukaj vodil č. g. župnik Globelnik iz Polšnika.

I Št. Lambert. Zanimiva stvar je prišla na dan. Tukaj je posestnik P. Prišel je v roke neki Mariji Ceglar iz Šmartna, podomače »ta črni Mici«. Plačevati ji je moral v 20. stoletju po 12% obresti. Sicer pa pravijo, da tako odira ta Mica po celem litijem okraju že več let. Slučajno je prišlo to pred sodnijo na dan in sedaj bo Mica cvrla, ker je P. 85 gl. preveč obresti plačal. Pozivljamo vse dolžnike, ki so v okraju več kot po 6% odstotkov obresti tej Mici plačevali, naj se pritožijo, da dobe denar nazaj. Miki se res kikeljca trese, kaj bo, zato je šla že v Št. Lambert, da bi se z možem »zglihal«. Pa modri mož se ji ni udal. Ta oderuški »kšeft« je opravljala že več let in si pridobila precej tavžentov. Sedaj ji bje plat zvona! —

I Polšnik. Tudi v naš gorski kraj so prišli ljudje, ki imajo socialdemokratskega duha. Tako je ondanle neki delavec iz Trbovlja ali Zagorja preklinjal Mater Božjo in to pri nas, ki častimo in imamo krasno cerkev lurske Matere Božje. Takemu tiču mora posvetiti žandarmerija. — Oni dan je gorel Žlambuh.

I Konsum ali krščanski trgovci? Govorilo se je že po Šmartnem, da bi se ustanovil prepotrebni konsum, a menda ni bilo pripravega prostora. Sedaj se zopet nekaj o tem govori. Sicer ne za to, da bi se ustanovil konsum, a čujemo, da bo posojilnica uredila v svoji hiši spodnje prostore in jih oddala krščansko-mislečemu trgovcu. To misel pozdravljamo, ker so vsi naši trgovci liberalci več ali manj, posebno Johan in Slavinec & Selekler. Potem pa bravo in bravo!

I Cirkus Barnum. Mislili smo, da pride v Šmartno kak cirkus, ker je bilo te dni vse v plakatih po hišah in štangah. A kaj je bilo? Kmečka posojilnica kriči, da še živi in vabi, naj jo pridejo gledat. A kar se nismo videli v tem življenju, smo videli na teh cirkusovih plakatih. Vsi odborniki so podpisani z imenom in spredaj je — »gospod«. Ti »gospodje« se pa res boje, da bi jih kdo ne »prebiksals« — »kmečko« posojilnico. Bog žegnal! —

Iz Šmarja pod Ljubljano.

Ij Slaba tolažba. Rus na Grosupljem se tolaži z novimi občinskimi volitvami. Zato je najel nekaj kričavev, ki našim ljudem na dolgo in široko razkladajo, kako bodo grosupeljski liberalci pri občinskih volitvah stopili naši stranki za vrat. Toda Rus pije na medvedovo kožo. Že sedaj lahko rečemo: Rusova komanda je bila pred vsakimi volitvami tako širokih ust, ko pa je bilo treba šteti volivne glasove, je Rusu zmanjkalo sape. Kaj vsega ni poskusil pred zadnjimi volitvami. Rotil je in prosil, lovil na mleko in vino, pa ni šlo. Kako naj bi šlo v prihodnje, ko bomo vestno in odločno vse storili, da tudi na Grosupljem pridejo liberalci tja, kamor so jih pomedli že povsod drugod, namreč na smeti! Ako žele grosupeljski liberalci še tega edinega zastopnika, ki ga imajo sedaj v grosupeljskem občinskem odboru, izgubiti, jim bomo drage volje postregli.

Ij Kako visoko smo nad morjem? Šmarska cerkev stoji 360 metrov nad morjem, tunel pod Sv. Križem ima pri vходу 324, pri izhodu 320 metrov, cesta nad tunelom 338 metrov, grosupeljski kolodvor 333 metrov, Škofelja pa samo 294 metrov nad morjem. — Torej stoji šmarska cerkev za 27 metrov višje kakor grosupeljski kolodvor in 66 metrov višje nego Škofelja.

Ij Šmarski župan gospod Anton Škerjanc je po šestdesetih hudi bolezi zopet okrevl.

Ij Rekrut ne bo naš državni poslanec! Neki Petrič iz Ljubljane se sili za državnega poslanca namesto dr. Šusteršiča. Petrič bo še nadalje kuril železniške stroje, ker mi imamo že določenega dosežanega izurjenega poslanca. Radovedni smo, kdo bo pri nas volil tega socialnodemokratskega novinca.

Ij Opozarjamo naše trgovce, naj šolskim otrokom nikar ne točijo žganja, kakor se je žalibog to že dogodilo. »Domoljub« bo vsakogar zgrabil za vrat, ki bo iskal takih umazanih dobičkov.

Ij Cerkvica na Selih leži na sredi med Šmarjem in Grosupljem takoj na desni strani železniške proge. Nekdaj ni imela zvonika, ker so našli na pročelnji strani, kjer se tiči sedaj zvonik, mnogo podob, med njimi eno, ki nam kaže škofa-svetnika. Zvonik je bil torej pozneje prizidan pred cerkvenim vhom. Držal se je potem do leta 1892, ko je strela ugarila vanj, ubila cerkvenika in pretresla zidovje. Zato so ga do polovice podrli in nanovo sezidali. Veliki zvon je bil nekda v Šmarju in ima napis: »Glej križ našega Gospoda J. K. — bežite nasprotne moči, zmagaue lev iz rodu Juda, korenina Davidova, aleluja.« — Manjši zvon nosi priprošnjo: »Treska in hudega vremena reši nas o Gospod!« Oba zvonova je naročil dekan Kajetan plemeniti Gallenfels leta 1783 in 1776.

Novice iz Velikih Lašč.

d Iz Velikih Lašč. V nedeljo dné 10. marca smo imeli kar dva shoda naenkrat. Najprej je bil shod izobraževalnega društva, pri katerem je predaval g. dež. poslanec Jaklič. Nato se je vršil volivni shod. Udeležba je bila tako ogromna, da so bili prostori izobraževalnega društva veliko premajhni za vse zborovalce in jih je mnogo moralo oditi, ki niso dobili prostora. Govoril je najprej naš državnozbornski kandidat g. Jaklič, za njim pa g. Baloh in g. Ramovš, ki sta v toplih besedah priporočala Jakličovo kandidaturo. Enoglasno so se zborovalci izjavili, da 14. maja oddajo vsi svoje glasove za Jakliča.

d Dobro dela hranilnica in posojilnica v Robu. V nedeljo, 10. marca se je občnemu zboru polagal račun za l. 1906. Denarnega

prometa je bilo na 283 tisoč kron. Rezervni zaklad se je zvišal za 1200 kron in znaša zdaj čez 6000 kron. To vrlo delovanje naj vspodbudi Robarje, da naj se vsi oklenejo domačega zavoda in tam vlagajo svoje prihranke.

d Za predsednika krajnega šolskega sveta je bil izvoljen na Robu g. župnik Pešec, v Laščah pa župnik Jakob Ramovš. Laški liberalci so malo debelo pogledali, ko so jim naši kar izpred nosa vzeli vso oblast v šolskem gospodarstvu.

d Dobro se ju zvezali. Umrli je 14. marca v Selu Frančiška Hiti, stara 83 let. S svojim, zdaj 87letnim možem je živela v zakonu nad 60 let. Lahko bi bila obhajala že demantno poroko, pa se tako stari ljudje v svoji skromnosti radi odtegnejo počestvenju. Jo bosta pa tam obhajala.

d Nagla smrt. 1. marca je zadela srčna kap 44 letno Marijo Usnik, ženo cerkvenega ključarja v Krvavi peči. Čujino, ker ne vemo ne ure, ne dneva!

d Ozimina. Po prisojnih krajih je odlezel nadležni sneg, toda ozimina se je pokazala jako revna.

Iz Št. Ruperta.

Neljuba pomota se je, kakor se nam poroča, vrinila med novice iz Št. Ruperta. Tu je tiskarski škrat namreč prestavil celi stavek na nepristojno mesto. »Vsa velika občina Št. Rupert je sedaj brez babice«, ta stavek bi moral stati na koncu notice o smrti Ane Grčar, ki je bila babica. Pokojna gospa Marija Vrtovec ni bila babica, ampak je živela samo pri svoji hčerki gospodični c. kr. poštari in je bila blaga in mirna gospa, dobrega srca, kar je pričal tudi krasen pogreb. N. v m. p.!

d Umrli je Mihael Zupančič na Rakovniku, star 80 let, oče Fr. Zupančiča, posestnika in načelnika cestnega odbora. Bil je dolgoleten ključar na Veseli gori. Počivaj v miru!

d Vendar smo dobili kandidata za državni zbor. Ker se je g. Slavko Ravnihar odpovedal, je izvrševalni odbor v dogovoru z zaupniki postavil v okraju Krško g. dr. Janko Hočevarja za kandidata Slovenske Ljudske Stranke. Tega bomo sedaj volili zato, ker ga je postavila Slovenska Ljudska Stranka, ki je kmečka stranka. Predstaviti se bode prišel takoj po Veliki noči. Če se ne motimo, pride enkrat tudi dr. Šusteršič doli. Najbolje, če bi prišla oba skupaj!

Belokranjske novice.

b Iz Semiča: Dne 5. t. m. so našli v Graniški gori v lastnem hramu mrtvega vsled opeklin Jankota Popoviča iz Dol, župnija Draga. Splošno si ljudje razlagajo to nesrečo tako, da se ga je Popovič ob ognju preveč navlekel in zaspal. Med tem, ko je spal, se mu je vnela obleka in tako je našel žalostni konec. — 14. t. m. je umrl v Semiču eden najstarejših korenin tukajšnje fare: Mihael Medic, star 93 let. — Po vinogradih je že vse živo, četudi še brije mrzli sever in še sneg leži po polju in dolinah. Letošnje zime kar noče biti konec. — Naši ljudje imajo še dosti vina na prodaj. Kdor si želi dobre in poštene kapljice, naj pride čez Gorjance. — Upamo in željno pričakujemo, da bi se že kmalu mogli k nam voziti z »Lukamatijem«. Zdaj stoji to upanje v našem srcu na visoki stopinji, ko dobimo v kratkem za poslanca g. dvornega svetnika Šukljeta, ki ima za Belokrajino najboljšo voljo in srce. —

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Tržišča pri Mokronogu. V zadnji številki »Domoljuba« smo navedli, kaj so libe-

ralni naprednjaki dobrega storili, v današnji pa hočemo v kratkih potezah bralcem in prijateljem »Domoljuba« sporočiti in opisati, kaj so v naši občini zamudili. Da tudi ta spis okrajšamo, bomo navedli le nekaj dokazov: 1. Za naša občinska pota bi se bil moral postaviti poseben odsek, ki naj bi skrbel zato, da se ohranijo naša občinska pota, če ne v izvrstnem, saj v primernem stanju, ne pa v takih škandaloznih razmerah, kot so sedaj. 2. Ker našim občinskim finančnim krogom vedno primanjkuje denarja, bi bili lahko naložili dovoljeno naklado na žganje; a proti temu imajo naši občinski možje razne pomisleke: prvič pravijo, da je s tem oškodovan kmet, ker največ žganja kupi za delavce in drugič so oškodovani odborniki gostilničarji, ki bi potem ne mogli delati tolike profite, ker žganje sedaj ni nič ceneje, kakor pa tedaj, ko je dežela pobirala naklado, občina pa če pri tem izgubi nekaj tisočakov, nič ne de, saj jih plačajo kmetje. 3. Kot popolnoma slovenska občina, bi morala na vaških napisih stati le slovenska imena vasij itd., nemška kot nepotrebna pa zavreči. 4. Da zabrani razno pohujšanje, moralo bi naše županstvo, kot policijska oblast prepovedati v gotovih mejah točenje po moči. 5. Da se širi omika preprostega ljudstva, moralo bi naše županstvo prirejati poučna predavanja in zimske šole, da se ljudstvo pouči v raznih gospodarskih, zadrugnih in socialnih vprašanjih. Ko bi naše županstvo z občinskim odborom vred tako delalo za ljudstvo, ne bi bilo treba ovreči volitve za občinski odbor, ker ljudstvo bi volilo vse stare odbornike in jih visoko cenilo, ker pa naš občinski zastop lenari, ter samo gospoduje, stori pa nič, ga pa ljudstvo sovraži, prezira in zametuje.

d Iz Loškega potoka. V naši liberalni vasi Travniku imajo že štirinajsto leto posojilnico v Kaprovi oštariji. Čudno nad vse, da bi se v tolikih letih ne mogel dobiti bolj pripraven prostor za posojilnični urad kot je Kaprova oštarija. Posojilnica bi vendar v oštariji ne smela biti. Naša katoliška posojilnica pa ni nameščena v oštariji, in tudi ne bo, kar je edino prav!

d Iz Šmarjete. Vso pozornost smo zadnji čas obrnili na K. slov. izobraževalno društvo, ki je, dasi ustanovljeno že nekaj časa, bilo nekako mrtvo, brez prave oblike in življenja. V nedeljo 10. marca smo imeli občni zbor, volitev odbora, izmed katerega je bil za predsednika izvoljen posestnik Janez Čudovan. Podpredsednik je mladenič Franc Hiti. Tajnik gosp. kaplan, namestnik mladenič Franc Gorenc, blagajnik trgovec Gustav Strejner, namestnik mladenič Janez Perme, knjižničar Janez Ilovkar, namestnik Janez Zoran. Pregledovavca računov sta posestnika Janez Penca in Janez Poljanec. Velik nedostatek je, ker nimamo še pravega društvenega prostora. Upamo ga kmalu dobiti. Le tako vrlo naprej, fantje možje, brez vsakega pomisleka v veseli nadi, da se trudimo za dobro stvar. Seveda je pri nas tudi nekaj takih, modrijanov, ki jim vsa stvar ni po volji. Ne moremo pomagati!

d Izgubljeno na potu iz Krškega v Kostanjevico. Dne 28. februarja t. l. (kvaterni četrtek) zgubil je neki gospod, vozeč se od popoldanskega vlaka s postaje Videm-Krško na potu iz Krškega v Kostanjevico podolgovato črno usnjato torbico, v kateri so bile spravljene črne hlače, 1 spodnje moške hlače in nekaj žepnih robcev. Pošteni najditelj se uljudno prosi, oddati to torbico v gostilni g. Vaniča v Krškem (Zatonu) proti dobri nagradi.

Notranjske novice.

Vipavske novice.

n Šturje pri Ajdovščini. Že dolgo let ni bilo take hude zime pri nas, kakor letos; sedaj je nekaj ponehalo in mislimo, da ne bode več tako hudo in da bomo skoro lahko začeli zemljišča obdelavati, ker je letos vse zaostalo. Letos iz našega kraja ne bo treba hoditi dela si iskat po Nemškem, ker se bodo pri nas gradile kar tri tovarne v Palih. Delo je cenjeno na 3.615.678 kron. Gradila bode te tovarne neka družba iz Nemškega in delo se prične s 1. aprilom. Velike priprave se že vozijo v Pale za zgradbo. Tisti torej, ki mislite iti v tujo deželo si dela iskat, ostanite raje doma. Dnevna plača bode dobra, po tri krone na dan, za navadnega delavca, zidarija pa po 5 kron.

n Zveza kat. slov. nepolitičnih društev v Vipavi ima svoj redni občni zbor na velikonočni ponedeljek 1. aprila t. l. popoldne ob 4. uri v prostorih katol. slov. izobraževalnega društva v Vipavi (cerkvena hiša). Dnevni red po pravilih. Na to se opozarjajo vsa zvezna društva in člani, ki naj poskrbijo za dobro udeležbo.

Idrijske novice.

n Samoumor. V sredo 13. marca, okrog 7. ure zjutraj se je usmrtil v Idriji upok. rudar Peter Lapajne. Samomorilec je šel zjutraj iz hiše, kmalu nato pa se je slisl močan pok in ko so hoteli domačini iz hiše pogledat, kaj se je zgodilo, zagledali so rajnkega, sedčega ob zidu, s sklenjenima rokama čez prsi, pa brez glave. Okrog trupla je bilo vse polno krvi in koščkov glave. Domneva se, da si je raniki zažgal dinamično patrono v ustih, ki mu je raznesla glavo na drobne kosce. Nesrečnež je bil sicer miren, prljuden človek, pa tudi strasten ljubitelj žganja. — Pogreba, ki je bil v petek popoldne, se cerkev ni udeležila. Pokopali so ga tovariši veteranci z godbo. Ker je bil v vojski na Laškem, mu je v svrhu zadnje časti počil trikrat strel iz topiča. Pred in po pogrebu se je grozno zabavljalo čez duhovščino, ki samomorilca ni hotela cerkveno pokopati. Vzrok je bil ta, ker so domači njegovi priznali, da se je dejanje zgodilo pri polni zavesti. Pravijo, da je še prejšnji dan govoril, češ, jutri bom že ležal v mrtvašnici. Zdravnik seveda ni mogel nič konstatirati. Sicer bi pa svet tudi brusil jezik še bolj, če bi bila duhovščina zraven pri pogrebu, češ, »za denar store vse«.

n V Črnem vrhu nad Idrijo je imelo kat. slov. izobraž. društvo dne 3. marca svoj tretji redni občni zbor, na katerem je podalo račun o svojem delovanju. Rednih članov je bilo v minolem letu 118, ustanovni trije. Dohodkov je imelo 904 K 94 h, stroškov 859 K 94 h. Društvo je priredilo dve predavanji in dve veselici s petjem, tamburanjem in dramatičnimi predstavami, ki so se vse prav dobro obnesle. Knjižnica je štela 1492 knjig, in sicer 650 knjig poučne, 842 pa zabavne vsebine. Prebralo se je 635 knjig. Društvo je za posamezne vasi imelo naročenih 7 izvodov »Slovenca«, v društveni sobi pa je razporejenih še več drugih časopisov, poleg tega je še v župniji nad 100 »Domoljubov«. Na belo nedeljo bo veselica s petjem, tamburanjem ter igrokazom v 5. dejanjih »Raz Marijino srce«.

n Kmetijsko društvo v Črnem vrhu vrlo napreduje. Iz računskega zaključka za leto 1906 je razvidno, da je pristopilo 14 članov, izstopilo 7, tako da je štela zadruga koncem leta 253 članov. Prejemkov je bilo 52.993 K 58 h, izdatkov 52.673 K 9 h. Blaga se je prodalo za 42.835 K 76 h. Čisti dobiček znaša

588 K 57 h, rezervni zaklad 3505 K 50 h. Te številke pričajo, kako nespametno mislijo oni naši »prijatelji«, ki prerokujejo, da nas bo kmalu konec.

Iz raznih krajev Notranjske.

(»Kmetška stranka za Notranjsko.«) »Kako pridemo mi kmetje do tega, da bi volili duhovnika, da bi zastopal kmečke koristi? Dol z žitnikom! Gospodstvo hočejo imeti duhovniki v naši državi v rokah, ter potisniti revnega kmeta ob steno, da bi ga potem izžemali.« Tako beremo na fliki papirja, ki jo v Blasnikovi tiskarni tiskano sedaj trošijo po Notranjskem. V »Notranjcu« od 16. marca pa čitamo to-le: »Program kmetške stranke za Notranjsko. — Kmetški stan je enakopraven z drugimi. S stanov, ki so mu po težnjah ali drugače najbližji, kakor so delavski, obrtniški, trgovski in duhovski, želi si vzajemnega sodelovanja.« Ravno tam beremo, da je dne 10. t. m. Česnik iz Knežaka točko pri zaupnem shodu utemeljil tako-le: »Vsakdo, ki je naših misli in ki je dobre volje delovati kmetijstvu v napredek in prospeh, nam je dobrodošel; torej tudi duhovnikov, ki so pripravljeni delati z nami in za nas, ne bomo odbijali, ampak sprejeli jih bomo z veseljem v naše vrste.« — Zdaj pa vprašamo: Kje imate koga, ki bi bolj vztrajno, nesebično in uspešno deloval v prospeh kmetijstvu, kakor dr. Žitnik? Notranjski kmet to ve; tudi liberalcem je to dobro znano, saj se sami obračajo nanj. A zdaj pred volitvami gredo proti njemu kot stekli psi. Poznamo te kmete, ki jih vodi zvonar s kravjim zvoncem Arko; »kmet« Česnik iz Knežaka, Domicelj iz Zagorja, Čeprnič iz Postojne — to so res neodvisni kmetje. Liberalci od nog do glave in nič drugega. Poštenje in značajnost notranjskega ljudstva je premočna, da bi ga mogli vjeti na svoj lim hinavci in sleparji. Doli se imenujejo »Kmetška stranka«, v »Narodu« jim pa pravijo »narodno-napredna stranka«. V programu vabijo celo duhovnike, v govorih Chamovih in Novakovih pa mrgoli samih farjev. Najmočnejšega krokodila bi razneslo, ko bi mu dal požreti vse to, kar mislijo liberalci, da bo di hrana notranjskemu ljudstvu!

(»Tega pa ne!«) vpije neki »Narod« o Gostinčarju in izkuša Notranjcem dokazati, da Gostinčar ni zmožen za poslanca. Liberalci vpijejo zoper vsakega kandidata S. L. S.: Tega pa ne! Zato nas vpitje zoper Gostinčarja prav nič ne moti in ne boli. A liberalcem tudi v brk povedano, da je Gostinčar bolj zmožen za poslanca, nego vse najvišje glave, kar jih premore liberalna stranka. Dolgo vrsto let stoji Gostinčar že v javnem boju in je sam govoril že na več shodih, nego vsi liberalci skupaj, kar jih tlačijo slovensko zemljo. Hribar se ni upal nikdar govoriti javno o občinskem gospodarstvu — Gostinčar je to storil; Ferjancič je v državnem zboru molčal ko grob — Gostinčar je neprenehoma razpravljal državnozborna vprašanja v krogu svojih somišljenikov; Plantan in dr. Tavčar, oba skupaj ne sežeta s svojo politično modrostjo tako daleč, da bi se z Gostinčarjem sploh razgovarjati mogla o politiki. To vam v obraz povemo, gospoda! O Grudnu z Jeličnega vrha pa še ne govorimo ne, kajti ta zna morda v oštariji povedati pet zabavljic zoper klerikalce, a za javnost je čisto mrtev, še veliko manj zmožen, kakor za večne čase odstavljeni Janez Tavčar ali Andrej Ferjancič, ki se niti pokazati ne upata tačas, ko Gostinčar javno nastopa in dela.

n Zahvala. 100 kron podpore je tudi letos blagovolila nakloniti slavna Mlekarska združenja v Kočah gasilnemu društvu slavinke. Za to veliko dušno darilo izreka ji pod-

pisanec v društvenem imenu najlepšo zahvalo. — Prostovoljno gasilno društvo v Slavini, dne 14. marca 1907. — Načelnik Andrej Penko.

n Iz Dolnje Košane. Dne 13. t. m. je bil za nas Košance žalosten dan, pa zakaj? Zato, ker se je ta dan zadnjič poslavljalo od nas nam toliko priljubljeni in dobri častiti gospod katoplan Janez Medved. Ta gospod je pastiral celih štiri leta v naši fari; bil je vseskozi marljiv in delaven v svojem poklicu. Bog mu povrni stotero vso skrb, ki jo je imel za Košance!

Primorske novice.

p Iz Brd pri Gorici. Pred tedni so ljudje našli mladeniča pri mostu Soče blizu Podgore pobitega do smrti. Ti so vsi prestrašeni začeli mladeniča klicati in dramiti, a zastoni. Imel je razbito sence tako neumljeno, da mu je oko skoraj iz glave padlo. Pobitega so nesli v bolnico, kjer je precej izdihnil svojo dušo. Kaj bi rekel Turk k temu nekrščanskemu zločinu. Zločinec zasluži ostro kazen, da bo v zgled tistim, ki se tako radi pretepavajo.

p Istrski deželni glavar odstopil. Na prošnjo istrskega deželnega odbora, naj se skliče istrski deželni zbor, odgovorila je vlada, da skliče istrski deželni zbor, ako pritrdi večina v to, da zboruje v Kopru. Vlada je tudi izjavila, da bo na slovenske interpelacije odgovarjala slovenski. Vsled tega je izjavil istrski deželni glavar dr. Rizzzi, da vsled sklepa deželnozbornskega kluba večine odstopi.

p Samoumori voljaka. Tu se je ustrelil v vojašnici vojak Ivan Sumraz iz Pulja. Kroglja mu je šla skozi srce in hrbet ter obtičala v steni. Sumraz se je baje ustrelil, ker so ga podčastniki baje vedno težili pri stotniku.

p Požar na Krasu. Dne 6. t. m. zvečer okoli 7. ure je nastal v Krajnivi pri Dutovljah velik požar v hiši g. Zlobca po domače Kranjoda. Pogorel je velik hlev, v katerem je imel v eni vrsti dvanaest glav goveje živali in senik, ki je bil nad istim. Živino so vrli sosede še za časa rešili. Škode utegne biti okoli 4000 kron. Kako je nastal požar, ni znano.

p Nesreča. V torek popoldne je utonil v Soči neki železniški čuvaj pri Dolginjivi pri Plaveh, ko je hotel čez reko h kosilu. Bil je doma z Jesenic. Pokopali so ga danes v St. Mavru.

p V Komnu namerava neka tržaška družba ustanoviti mlekarino in po vseh okoli stoječih kraških vaseh pa podružnice ter se zato vršijo potrebne priprave.

Od 16. aprila se ne bo smelo prodajati mleko v Trstu na nobenem trgu, razen tistih, ki ga nosijo v »svoje hiše«. Surovo in kuhano maslo se bo smelo prodajati kamorkoli. Najbrže je zato delovala gori omenjena družba, da bo lažje dobivala mleko, katero bo ona pošiljala v Trst.

p Grozen čln zblaznele ženske. V Trstu sta bili 35letna Ana Gaeta in 37letna Marija Zorzin veliki prijateljici. Ana ni šla že pet let iz hiše, ker ji teče iz noge. Te dni je rekla Marija Zorzin Ani: »Vi ste nesrečna radi vaše noge, a meni je življenje tako težko!... Najbolje bi bilo, da umrjeva obe!« Ana Gaeta se je na te besede smejala in jih ni smatrala resnim. V nedeljo popoldne je Marija Zorzin naprosila Ano, naj bi jej prišla pomagati, na kar se je Ana rada odzvala. Marija je pomivala kuhinjsko posodo, a Ana jo je brisala. Z njima je bil 2letni deček Marije Zorzin. Hkratu je postala ta poslednja nenavadno razburjena ter je začela nekaj iskati po kuhinji. Ana jo je

vprašala, česa da išče. »Sekirol!« jej je odgovorila Marija. »Evo jo pod ognjiščem!« je dejala Ana, pokazavši na sekiro. Marija je pa s bliskovito hitrostjo pograbila sekiro, skočila proti Ani in pahnivši jo tako, da je padla na tla, je zavpila: »Sedaj bova skupaj umrli!« Obenem jo je pa vdarila s sekiro po glavi. Ko je videla, da leži Ana vsa krvava na tleh, je spustila sekiro, poiskala neko staro britve ter si z isto prerezala vrat. Otrok, ki je videl obe ženski ležati v krvi na tleh, je začel upiti, in šele na njegovo upitje so prihiteli ljudje. Pozvali so takoj zdravnika z zdravniške postaje, ki je podelil obema ženskama najnujnejšo pomoč. Ana Gaeta je imela 4 rane na glavi in eno na levi roki. Marija Zorzin je pa imela vrat grozno prerezan, rana je dolga 25 cm. Ano Gaeta je pustil zdravnik doma, a Marijo Zorzin je dal prenesti v mestno bolnico, kjer so jo vsprejeli v X. kirurški oddelku. Stanje poslednje je jako opasno. Iz vsega je razvidno, da je Marija Zorzin to storila v hipu blaznosti.

p V Istri bodo kandidirali za državni zbor Slovenci in Hrvatje odvetnika dr. Laginjo, in profesorja Matko Mandiča.

Štajerske novice.

š Izobraževalno društvo v Celju je priredilo v nedeljo, dne 10. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma« kmetijski shod, katerega se je udeležilo okoli 200 ljudi iz celjske okolice. Predaval je potovalni učitelj gospod Gorican. Š poljudno besedo je zelo na drobno razpravljal glavne tri vzroke slabega stanja in sicer: 1. zakaj si naš kmet ne more, 2. noče in 3. ne zna pomagati. G. predavatelju najlepša hvala!

š Zrakoplov so videli v četrtek dne 7. t. m. po Spod. Štajerskem. Bil je velik, bel zrakoplov, ki je jadral visoko v zraku proti jugu. Kakor se poroča, je padel na tla v Kočevju na Kranjskem. Neki stotnik se je peljal v njem z Dunaja in je rabil do Kočevja samo pet ur.

š Slovenska Bistrica. Tu je umrl gospod kononik Hajšek. Pogreb je bil v soboto ob 10 uri dopoldne. Naj počiva v miru!

š Lov na volilce. Narodna stranka zatrjuje polnih ust, da jim je sveta skrb tudi za delavstvo. Toda narodovci vidijo delavstvo samo v Trbovljah in Hrastniku, samo tamkaj prireajo shode, drugod po slovenskem Štajerskem pa se popolnoma nič ne brigajo. Zakaj? Ker jim ni za delavstvo, ampak samo za glasove pri volitvah. Toda »Kmečka zveza« bo pokazala, da bo ona za vse stanove skrbela, in zato je brezdvomno, da bodo delavci šli za našimi poštenimi ljudmi, ne pa za političnimi leparji. Dobro naj pomislijo volivci kmečki in delavski, predno bodo oddali svoj glas liberalcu in naj se piše tudi za Roša.

š Sv. Anton v Slov. goricah. Mi tukaj pri Antonu še precej dobro napredujemo. Bralno društvo precej živahno deluje. saj boljše skoraj ne more, ker nima prostora, čeravno smo morali dozdaj velike zidine, kar nas je stalo mnogo tisočakov. Naš gospodni učitelj so preveč liberalni, ker ne marajo slišati pozdrava »Hvaljen bodi Jezus Kristus« od nikogar in niti od šolarjev. — Takih učiteljev tudi pri nas na Kranjskem ne manjka. Duh nasproti cerkvi in Kristusu je med učiteljstvom vedno bolj razširjen. Žalostne razmere.

š Pri sv. Tomažu pri Ormožu so dobili vozno pošto. Odhaja v Ormož ob 12. uri in 45 minut opoldan. Prihaja nazaj ob 7. uri in 30 minut zvečer.

V Vuzenici so zmagili pri občinskih volitvah Slovenci v vseh treh razredih.

Iz raznih krajev.

Iz občine Zgornje Šiške. Vasi občine Zgornja Šiška so dobile nove, zelo lične napise. Kar je po najbolj zanimivo, je to, da so samo slovenski. Vsa čast zavednemu občinskemu odboru! Slovenske občine posnemajte to povsod!

g Iz Gorj. Pretečeno nedel' o je imela tukajšnja hranilnica svoj XII. redni občni zbor. Iz računa povzamemo, da naša hranilnica vrlo dobro napreduje, ker ima že čez 16.000 kron rezerve, poleg tega je pa hranilnica okoli 7000 kron darovala. — V nedeljo dné 24. t. m. ima kmetijsko društvo svoj IX. občni zbor. Kdor hoče videti, kako deluje in napreduje, naj pride na občni zbor. Posebno so vabljeni člani. Po zboru imajo g. kaplan predavanje.

Sredstvo zaužiti

ki pomaga le mimogrede, je prav tako brezpomembno, kakor bičati utrujenega konja. Vse drugače pa je, če kdo zaužije sredstvo, kot je Scott-ova emulzija, ki sestoji iz najboljšega ribjega olja, v zvezi z apneno in natron hipofosfiti, ter vse tel-naglo na novo poživlji in trajno okrepi, tako da se v kratkem času izgube vsi nagibi k slabosti in se povrne trdno zdravje in nova energija. Kot okrepo čilo za slabotne otroke ali rekonvalescente je Scott-ova emulzija naravnost nedosežna. „Scott“ je neprimerno uspešnejši in zdravilnejši kot navadno ribje olje.

Ribič z velikim doršom je poročstvo za pristen Scottov izdelek.

Scott-ova emulzija
se dobi v vseh lekarnah.

Cena izvirne steklenice K 2-50.

Le še 14 dni traja tekmovanje za navodilo o pripravi močnatih jedil s Ceres-maščobo. Kakor čujemo, je vdeležba zelo številna. Navodila (recepti), ki dojdejo po 31. marcu, se ne bodo več vpoštevala pri razdeljevanju cen za 10.000 K. Pogoji za tekmovanje se izvedo pri vsakem boljšem trgovcu.

Mi

imamo jasno glavo, močne živce, zdravo spanje in nobenih bolečin. Rabimo Feller-jev fluid z snamko „Elsa fluid“, ki lajša bolečine, oživlja živce, odpravlja slabost, osvežuje in poživlja. Dvanajstletnica za poskušnjo 5 K franko. Proti bolečinam v želodcu, zaprtju, moteni prebavi Feller-jeve odvajalne Rabarbara-kroglice z z. „Elsa-kroglice“ 6 škatlic franko 4 K. Izdelovatelj E. V. Feller v Stubici, trg Elsa št. 16, Hrvatsko.

387 II

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dné 28. marca 1907.

Loterijske srečke.

Dunaj,	9. marca	90	86	5	35	22
Gradec,	9. marca	41	58	28	43	86
Trst,	16. marca	23	14	45	35	77
Linc,	16. marca	16	64	25	54	12

Dobra srečka — brez dobitka. Nek samski mož je imel dekle, ki ga je prosila, naj ji da 10 frankov na njeno plačo. Kupiti namreč želi srečko št. 41.144, češ da se ji je sanjalo, da ta srečka zadene glavni dobiček. Mož ji je dal denar in dekle gre kupiti srečko. Čez nekaj časa dobi mož seznamek izžrebanih srečk v roke in res, glavni dobiček 500 tisoč frankov je zadela srečka št. 41.144. Hitro gre domov. Dekla o tem še ni ničesar vedela. Ponudi se ji v zakon in kmalu je bila poroka. Nekega dne po poroki pa vpraša svojo ženo, kje ima srečko in izve da ona ni kupila srečke. Med potjo, ko je šla kupiti srečko, je videla lep klobuk in je dala zanj deset frankov. Pač je mož pri tem debelo pogledal!

ČUDEŽ

se je zgodil nedavno v Budapešti, ki je edini te vrste. Ta čudež je učinil, da deželna zaloga anknjenega blaga v Budapešti razpošilja za

10 kron 3 m kos

finega pomladnega blaga ali kamgarna v čni, temnovišnjevi, sivi in rujavi ali drap-barvi za popolno obleko za gospode (suknja, hlače in telovnik). Kupon črnega kamgarna 8 1/2 mtr, ki zadostuje za salonsko obleko, stane 15 kron. To, neverjetno nizko ceno določiti je bilo mogoče omenjeni trgovini samo s tem, da je kupila celo zalogo sukoa nekega tovarnarja, ki je bil v velikih denarnih stiskah za ceno, ki komaj krije proizvodne stroške. Vzorci se valed velike prodaje ne razpošlajo.

Naročila izvršuje proti povzetju Landes-Tuch-Export-Waarenhaus, Budapest VII/36, Rottenbillergasse 4/A. 602 1-1

Josip Kordin

Ljubljana, Pred Skofijo 3.

priporoča 525 8-2

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanestijskih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudače detelje, esparsete, velikanske rumene, rudače in belé pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelenjave in kmetijskih semen po nizkih cenah. — Poštanim potom izvršuje se naročila točno in solidno.

Edina domača trdka

ki prodaja snovi za napravo domače pljače, bodisi na vodo, droži in tropine. Cene so nižje, kakor povsod drugod snovij pa daje več. Moj prednik je prodajal nad 20 let te snovi: jaz jih že 7 let v splošno zadovoljnost oddajam. Cene so zopet nižane. Zahtevajte cenik. Slovenec, zaupaj domačinu! Fr. Humljak, trgovina s špecerijskim blagom, delikatesami in poljskimi pridelki. Gradeo, Auenbruggerjeva ulica 26. 2424 6

Velik konkurz. Na Dunaju je propadla trgovina delikates, vina in likerja Franc Krečmarja. Dolgov ima 235.000 kron pri 200 avstrijskih, nemških, francoskih in inozemskih tvrdkah.

Zastrupljeno s ciankaliem so našli 22. t. m. na Dunaju v monakovskem vlaku neko 20letno čedno oblečeno deklico. Posrečilo se je, da so jo spravili v zavest, a je tajila, da bi se zastrupila.

Učenec

se sprejme za krojaško obrt. Sprejem po dogovoru. Franc Sitar, Ljubljana Kolodvorske ulice št. 35. 619 1 1

K 3'- stane ročna stampilija z imenom, značajem in naslovom do 6 cm dolžine, izredne trpečnosti s kaseto in trajnim barvilom. —

Zastoj cenik ostam-piljah, domačih tiskarnah, numeratorjih, šablonih itd. 421 2
Tovarna stamp. J. Lewinson, Dunaj 125, Adlerg. 12. — Fil. Odessa. Zastopniki so ličejo.

Kraljestvo Saško
Technikum Hainichen
Siroj. in elektr. inženirje, tehn. poslov., novod. b. laborat. Prosp. fr. 5-6
Tov. del. za učenje

Saško Altenburg.
Tehnika A tenburg
Sirojna, elektro, papir, avtomob. plin, vod tehn.
Programi zast.

Destilacija žganja

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pišč se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uredi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosego dobre kupčije. Vrate brez konkurence in reklamo na razpolago. Resni reflektantje naj pošljijo ponudbe pod „Ooid-263 grube 2000“ na 10-6

Annoncen-Expedition
EDUARD BRAUN
Wien, I. Rotenturmstrasse 9.

Zahtevajte brezplačno dopisiljatev mojega ilustr. cenika z nad 1000 slikami. Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek.

Slika 1/2, nav. velikosti. 611 3-1

Št. 365
srebrna dam-ska remont gl. 3-50

Št. 322
srebrna moška remont. gl. 3-50

Št. 337
srebrna s sidro 15 kamnov gl. 8-15
dvojni plašč gl. 6-80

Št. 341 srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna gl. 7-9-50

Anton Kliffmann

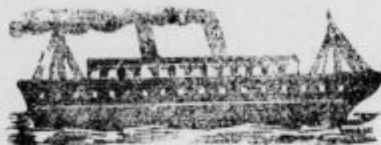
največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele.
MARIBOR L. 8 — ŠTAJERSKO.

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani

ima v zalogi knjigi, kateri je uredil in izdal
dr. E. Volčič v Novem mestu:

1. Civilno-pravni red in sodni pravilnik z drugim civilno-pravnimi zakoni. Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem stvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in v vatsko jeziku. — Obseg XII in 909 strani; cna vezani knjigi 8 K 50 h, broširani 7 K — s poštno 7:55 K.

2. Odvetniška tarifa v slovenskem in hrvat-kem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (2) tabeli, cena 1:80 K s poštno 2 K. — 578 5 1

„Kunard Line“ **Test-New-York** je najpriljubljenejša, najcenejša in najboljše pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker ted ni dolgotrajne močne vadnje po raznih železnica, nobenega prevoznika ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov maj potje. Parizki se prostorni, varni, zračni in sušni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Poiznanja daje in karte prodaja glavni zastopnik 2004 46

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vljudno se priporoča

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg šte. 10.

Velika zaloga. — Solidno blago. — Zmerne cene. . .

2178 52 25

Postavno zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznivo.
Edino pristen je 85 10

Thierry-jev balzam

z zeleno znamko „redovnica“.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem le tako starih ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 3 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in sloviti kot najboljši. Naročila se naslavlja na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.
Alleen echter Balsam aus der Schatzkammer Apothek
A. Thierry in Pregrada Brošura s tisoč originalnih pism gratis in franko V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.

Ceno češko perje!

1 kg novega, sivoga, skubljenega gosjega perja K 2.—, boljsega K 2:40; 1 kg belega, jako mehkega, skubljenega K 3:50, K 5.—; 1 kg prav finega, snežno-belega, skubljenega K 6:40, K 8.—. Pri naročilu 5 kg franko.

Izgotovljene postelje, zadostno napolnjene, iz nemenskega nankinga, 1 pernica 170 cm dolga, 116 cm široka, z lepim puhaštim račjim perjem K 10.—, s flimim polpuhom K 12.—, K 14.—, z najfinjšim svlim puhom K 16.—; 1 vzglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 2:80, K 4.—. Pošilja po povzetju od K 10.— dalje franko.

Zamena dovoljena.

142 9

S. BENISCH, Dešenice 71, Češko.

Deklo in hlapca

k živini in za na polje išče posestnik na Gorenjskem. Naslov pove upravnistvo „Domoljuba“ 613

Proda se 1800 metr centov ŽIVEGA APNA.

Več pove **IVAN GRUDEN**, trgovec z apnom Godič-u, pošta Kamnik. 454 4-3

John-ov „Voll dampf“ pralni stroj

je dobrota za vsako gospodinjstvo, ker naredi perilo bliščeče belo, ga varuje in obenem prikradja delo, prihrani kurjavo, čas in denar za več kot 75%. Mnogovrstna uporaba in najpopolnejša sestava, brez konkurence! — Z **John-ovim štedilnim parnim strojem** opremljen, je za poljedelstvo nepopisne vrednosti. Pozor pred ponarejanjem! Samo varstvena znamka „Voll dampf“ zajamči pristnost. — Na željo se pošlje na poizkus. 604 5-1

J. A. JOHN, A.-G., IV11, Frankenberggasse 4. 11144.

Svoji k svojim!

Kdor želi dobro in poceni kupiti, naj se poda vedno le v dobro znano trgovino z mešan. blagom

VENDELIN I. J. STARETA V RIBNICI

tam bode dobil vedno sveže in najzanesljivejše blago po zmerno nizkih cenah. — Nadalje priporočamo veliko zalogo, moškega, ženskega in splošno manufakturno blago, katero odda radi prevelike zaloge po lastni ceni.

Pri tej priliki pa opozarja vse cenj. odjemalce, da dobi ta teden dva vagona najlepše dobre suhe **moke**, katero bode svojim naročnikom po zelo nizki ceni oddal. Kdor hoče imeti res lepo in dobro moko, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj hitro po njo gre, dokler jo bode še kaj na razpolago od teh dveh vagonov (potem bode dražja). — **Klobuki** dobijo se najnovejše mode in tudi pravi ameriški. — V zalogi ima tudi dobro in zanesljivo semensko **deteljo** domačo in nemško (lucerno), katero vsem toplo priporoča, ter se jamči, da je brez preje. 603 2-1

Svoji k svojim!

Sirolin

Povečuje slast do jedi in teže telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, močno potenje. 2209 D 44-27

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarh
oslovskemu kašlju, škro-
fulezi, Influenzi □ □ □
množestveni profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švica).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po
4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, pro-
simo zahtevajte vedno: izvirni zavitek „Roche“.

Schicht- milo je najboljšo!

SCHICHT-OVO MILO

ni samo najboljšo, ampak tudi najcenejšo. Če potegneš s tem milom po perilu le enkrat, izda to več, nego če storiš to desetkrat s katerim drugim milom. **Schichtovo milo** pridobi vsled posebnega, skrbnega načina pri izdelovanju iz najboljših snovi posebno čistilno moč, ki je nima nobeno drugo milo. — Njegova uporaba je veliko varčjenje na času, delu in denarju!

Učenca

za kovaški obrt sprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji **Anton Jankovič**, kovač v **Dolenji Košani. Notranjsko.** 533 2-1

Ceniki zastoni in franko.

Ceniki zastoni in franko.

Priznana najboljša oljnate barve prodaja po najnižjih cenah

Adolf Hauptmann
v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. 2322 26-12

Vpisana varstvena znamka.
Daje **snežno belo** in **popolno brez duha** perilo in izredno **varuje** platenino. Brez mila sode ali drugih dodatkov se rabi prav po navodilu. Pristen samo v izvršnih zavojih z gorenjo varstveno znamko. 2197 16-11

250 gramov-zavoj po 16 vin.
500 " " " 30 "
1 kg " " " 56 "

Noben zavoj brez gorenje varstvene znamke ni moj izdelek in preti z njo nevarnost, da se pokvari perilo.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonijalnimi blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I. Mülkerbastel 3.

FRANC JOŽEFOVA grenka vođa.

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je **Kaplor št. II.** Isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luske) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Juršič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija.** Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem b 273 10-4

Op št. Nc
1. 62-7/2.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici je po prošnji lastnika **Josipa Smerke**, posestnika in go-tilničarja v **Sp. Gorjah št. 28**, na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, za katero so se u-tavile pristavljene izklicne cene, in sicer:

Posestvo vlož. št. 38 k. o. Sp. Gorje, obstoječe iz:

a. p. št. 58/2 hiša št. 28 z gospodarskim poslopjem in vrtom p. št. 57	8000 K
b. " " 58/1 hiša z dvoriščem	8000
c. " " 115 travnik	100
d. " " 971/42 gozd	400
e. " " 971/75	400
f. " " 971/134	200
g. " " 156/6	110
h. " " 164 travnik in parc. št. 165 njiva	3200

Dražba se bo vršila dne **27. marca 1907** pričenši ob 9. uri dopoldne na domu lastnika v Spod. Gorjah št. 28.

Ponudbe pod izklicno ceno se tudi sprejmo.

Na posestvu zavarov. upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo je plačati s 5% izklicne cene kot varščino na roke sodnega komisarja, z ostalkom na roke g. dr. Vilfana v Radovljici. — Prodajalec si pridrži pravico, prodajo v 14. dneh odobriti ali odkloniti.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodnji.

C. kr. okrajna sodnica v Radovljici, oddelek I.,

599 1-1

dne 14. marca 1907.

Najboljše švicarske ure, zlatnina in srebrnina se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači tvrdki 357 26 4

H. Suttner, urar

Ljubljana, Glavni trg, nasproti rotovža.

Prosim zahtevajte nov velik cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastoni in pošt. prosto

Ali kašljate?

Vas li boli v prsih? Bodite previdni, kajti tudi najmanjši kašelj more biti znak grozovite tuberkuloze! Vsak ki trpi na kašlju, hripavosti, nahodu, pomanjkanju slasti, ali je sicer telesno slab, naj brezpogojno rabi 315 a

Halapi-jev

TUBERIN

To je brezpogojno učinkujoče in že številnokrat preizkušeno sredstvo proti bolehlaju v prsih, kašlju, kataru v pljučih, prehlajenju, bolih v grlu itd. V prsih bolebaajoči hvalijo Tuberin v vsej deželi. Vzorčna steklenica stane K 3.—, velika stekl. K 5.—, in ga pošilja po povzetju, ali če se pošlje denar naprej

Friderik Halápi lekarna pri apostolu.
Budapest VIII., József körut 64/46.

Vabilo na REDNI OBČNI ZBOR „Ljudske posojilnice“

registrovane zadruge z neomejeno zavezo.

ki se vrši 8. aprila 1907 ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih v Ljubljani, Kongresni trg štef. 2.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Sklepanje o potrditvi računa. 4. Sklepanje o porabi dobička. 5. Volitev nadzorstva petero članov. 6. Dopolnilna volitev štirih udov načelstva. 7. Poročilo o izvršeni reviziji. 8. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 11. marca 1907.

Dr. Ivan Šusteršič,

načelnik.

Josip Šiška

odbornik

Poročilo za XI. upravno leto 1906 in izkaz hranilnih vlog se nahajata v tisku, in bodeta po občnem zboru slavnemu p. n. občinstvu pri blagajni brezplačno na razpolago, dokler ne bode zaloga istih pošla.

Denarni promet za leto 1906.

Prejemki			Izdatki		
	Kron	vin.		Kron	vin.
Račun glavnih deležev: Vplačila	600	—	Račun inventarja: Nakup inventarja	152	—
„ opravičnih deležev: Vplačila	1016	—	„ glavnih deležev: Vrnjeni deleži	400	—
„ hranilnih vlog: Vloge	4113573	90	„ opravičnih deležev: Vrnjeni deleži	152	—
„ tekoči: Vloge, vzdignjen, naložen denar in vrnena posojila	20248100	48	„ hranilnih vlog: Vzdignjene hranilne vloge	3363638	33
„ posojil: Vrnena posojila	949712	99	„ tekoči: Posojila, vzdignjene vloge in naložen denar pri raznih zavodih	21531418	88
„ efektov: Izžrebani efekti	400	—	„ posojil: Izplačana posojila	1069893	52
„ menic: Plačila	514454	33	„ menic: Eskomptovane menice	568954	70
„ nepremičnin: Sprejemki	219025	95	„ nepremičnin: Plačila in investicijski stroški	77149	06
„ terjatve od prodanih posestev: Sprejemki na kupnini	48462	35	„ terjatve od prodanih posestev: Prodane nepremičnine	115168	83
„ pro diversi: Razni sprejemki	741303	06	„ pro diversi: Razna izplačila	742672	86
„ pristopnine: Vplačila	254	—	„ obresti hranilnih vlog: Izplačane obresti	36341	99
„ posojilnih obresti: Plačila	357683	74	„ posojilnih obresti: Vrnene obresti	1596	97
„ tekočih obresti: Prejete obresti	290109	76	„ tekočih obresti: Izplačane obresti	38229	26
„ efektnih obresti: Prejete obresti	1458	20	„ meničnih obresti: Povrnene obresti	27	71
„ zamudnih obresti: Prejete obresti	6455	09	„ davkov in pristojbin: Plačani davki in priatobjine	12254	82
„ obresti prodanih nepremičnin: Prejete obresti	1079	71	„ dividend: Izplačana dividenda	170	—
„ meničnih obresti: Prejete obresti	11593	02	„ upravnih stroškov: Izdatki	37904	19
„ upravnega prispevka: Prejemki	23635	47	„ razpoložnega zaklada: Vzdigneno za penzijski sklad uradnikov	4000	—
Gotovina v blagajni začetkom leta 1906	191471	68	Gotovina v blagajni koncem leta 1906	120245	62
	27720370	74		27720370	74

Denarni promet:

Sprejemki K 27528899 06
Izdatki „ 27600125 12
K 55129024 18

Račun zgube in dobička za leto 1906.

Debet		kron	vin.	kron	vin.	Kredit		kron	vin.	kron	vin.
Račun obresti hranilnih vlog: izplačanih kapitalizovanih		36341	99	513831	23	Račun posojilnih obresti: prejete obresti leta 1906		357673	74		
inventarja: 10% odpisa od K 6928-39		477489	24			predplačila leta 1905		22864	45		
10% " " 152—		692	84	708	04	zaostale obresti leta 1906		84340	90	464879	09
davkov in pristojbin: izplačani davki		15	20			zaostale obresti leta 1905					
zaostali davek		12254	82	11682	24	K 126172-38				156291	03
zaostali davek za leto 1905		130	71			predplačila leta 1907		28521-68			
		12385	53	520	80	povrnjene obresti leta 1906		1596-97		308588	06
efektov: kurzna izguba		703	29			Račun tekočih obresti: prejete obresti					
upravnih stroškov				37904	19	izplačane obresti		290109	76	251880	50
balance: dobiček						K 11593-02		38229	26		
				43687	10	Račun men. obr.: prejete obr. l. 1906				13462	66
						predplačila leta 1905		1869-64			
						povrnjene obresti leta 1906		K 27-71		3337	41
						predplačila za leto 1907		3309-70			
						Račun efek. obr.: prejete obr. l. 1906		K 1458-20		1983	65
						zaostale obresti leta 1906		525-45			
						zaostale obresti leta 1905				388	31
						Račun zamudnih obresti					
						upravnega prispevka					6455
						pristopnine					
						nepremičnin				1070	71
						obresti od prodanih nepremičnin: prejete obresti					
						zaostale obresti		570	27	1640	98
				608333	60					608333	60

Račun balance z dné 31. decembra 1906.

Debet		kron	vin.	kron	vin.	Kredit		kron	vin.	kron	vin.
Račun posojil: na vknjižbo		4700735	41	6188877	67	Račun glavnih deležev				5200	—
na poroštvo		1488142	26			opravičnih deležev				8796	—
tekoči: naložen denar		903411	73	5267660	45	hranilnih vlog: stanje		11823559	72	12301048	96
posojila		4923359	72			kapitalizovane obresti		477489	24		
pri nas vloženo		5826771	45	74954	83	meničnih obresti				3309	70
terjatve od prodanih posestev		559111	—			davkov in pristojbin				130	71
menic				248375	42	dividend				190	—
efektov						rezervnega zaklada				24477	01 1/2
nepremičnin				101072	80	razpoložnega zaklada				93393	56 3/4
inventarja						posebne rezerve za zgube				62719	14 1/4
10% odpis od K 6928-39		5003	87	521392	68	iz hipotekarne kupčije				44618	36 1/2
10% " " 152—						penzijskega zaklada				15328	46
K 692-84				4295	83	zgube in dobička: dobiček				43687	10
152—		708	04								
posojilnih obresti: zaostale obresti na vknjižbo		73862	63	55819	22						
zaostale obresti proti poroštvu		10478	27								
za leto 1907 predplačane obresti		84340	90	525	45						
efektnih obresti		28521	68								
obresti od terjatev prodanih posestev				570	27						
pro diversi											
blagajne				3780	32						
penzijskega zaklada: lastna knjižica št. 8388		14725	84								
obresti		602	62	120245	62						
				15328	46						
				12602899	02					12602899	02

Izdelane postelje

le rdečega posteljnega lineta! Prav dobrosončno. Perica ali blazina, 180 cm dolga 116 cm široka K 10.—, K 12.—, K 15.— in K 18.— 2 metra dolga, 140 cm široka K 14.—, K 16.—, K 18.—, K 21.—, Zglavnik 80 cm dolg, in cm širok K 3.—, K 3.50 in 58 4.—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4.50 in K 5.50. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni modroci iz blave za 1 posteljo K 27.—, boljši K 33.—. Pošilja se pošiljine prosto po povzetju od K 10.— naprej. Zamenja ali nazaj se vrame proti povrnitvi pošiljinskih stroškov. 6-1 Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Plznu na Češkem 512

Ceno češko posteljno

perje

5 kg novega skubljenešega K 9.60, boljšega K 12.—, — belega, jako mehkega, skubljenešega K 10.—; K 24.— snežnobelega, mehkega, skubljenešega, K 30.—; K 36.—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj se vrame proti povrnitvi pošiljinskih stroškov. Benedikt Sachsel, Lobes 199, p. Plzen, Češko.

Dva učenca

za mizarsko obrt vsprejme takoj Josip Berlić, Dravljje, Št. Vid nad Ljubljano. 600

Kdor kupuje

gvanтно blago za moške in ženske, najde veliko izber in 605 ugodne cene pri 7-1

R. Miklauc, Ljubljana

Stritarjeve, (Špitalske) ulice št. 5.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kor-gestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja. 2444 20-11

Delovanje izvrstno, vspeh siguren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaajstori-rica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Pro-simo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Razsodišče Ceres-tekmovanja

Rok za pošiljatev receptov za moč-nata jedila se je podaljšal do dne **31. marca**

Cene nagrad se niso samo raz-pisale, ampak se bodo tudi iz-plačale.

Sledeči gospodje so pre-vzeli razsodišče za Ceres tek-movanje v vrednosti

K 15.000.—

Profesor A. Hess, rav-natelj strokovne šole gremija du-najskih hotelirjev.

F. Kedvessy, načelnik kuhinje Jokey-kluba.

Jean J. Povondra, osrednji predstojnik zveze av-strijskih kuharjev.

Franz Stadler, načelnik ku-hinje Njegove Svetlosti kneza Montenuovo.

Načelnik tovarn za Ceres živila in

vodja oglasnega biró Ju-rija Schicht a A G. 246

Velikonočne pesmi

(Riharjevi in drugi napevi) za mešan in moški zbor uredil Josip Sicherl, organist v Ribnici. Cena partituri K 1.—. Dobijo se ravno-tam. 612

Ivan Savnik

pri Besenčanu

na Glavnem trgu v Kranju.

Priporoča svojo veliko zalogo vsako-vrstnega frišnega blaga za moške in ženske obleke, najnovejše mode po jako nizkih cenah.

Velika zaloga židanih in volnenih rut, židanih šerp ter vsakovrstnih potrebščin za šivilje in krojače po tovarniških cenah. Na za-htevo se dološljejo tudi vzorci. 501 10-2

Slabokrvni slabotni nervozni

Odrasli in otroci dobe dr. Hofmeistera „Phorxal“ izborno, tek vzbujajoče živce krepilno

hranilno in krep. sredstvo

Priporočajo ga zdravniki. Cene: tekoče K 3.50, 5 in 8 K, pastile: 100 kom. K 1.50, 400 kom. K 4.—, prašek: 25 gr. K 1.20, 100 gr. K 3.50, pastile za otroke s čokolado 100 komadov po 1/2 gr. K 1.75.

Zaloga: Jos Mayr in G. Piccoli, lekarni v Ljubljani. Dobí se v vseh lekarnah. 385 20-4

Najboljše domače krepčilo za želodec

(katero tudi gospodje zdravniki radi vživajo) je

rastlinski liker „FLORIAN“

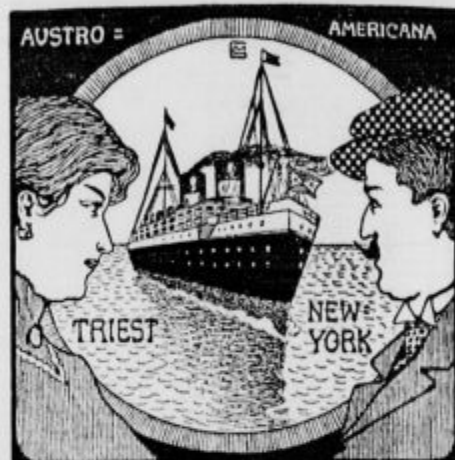
od rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani

Dobí se pri vseh boljših trgovcih.

Varujte se, da ne bode te prevarjeni s kakim drugim, slabim izdelkom!

Pristno je samo blago pod imenom

„FLORIAN“ iz Ljubljane. 2537

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in za neshljivo pelevati naj se obrnejo na **Simona Hmetzka** v Ljubljani, Hodočerske ulice 20. Vsakevrstna Pojasnila daje se brezplačno

Cena od Ljubljane do Noy-Jorka 185 K.

MASTIN

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga primeša krmí vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pism pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom. 187 26 4

Tovaraška zaloga: lekarnar **Trnkóczy**, Ljubljana.

Izpraznjena je služba **organista in cerkovnika** oziroma tudi samo cerkovnika v župniji Rakitna pošta Borovnica. — Službo je nastopiti o sv. Jurju.

Župni urad Rakitna. 544 2-2 Jožef Juvanec, župnik.

I. kranjsko podjetje za umetno stek-larstvo in slikanje na steklo
Aug. Agnola,
Dunajska cesta 13a, poleg Figovca
se priporoča prečistiti duhovščini in p. n. slavn. obitavstvu za napravo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom ali slikane na steklo, stavebnih del, napravo okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostin in za sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih ce-nah. — Nariši, ceniki in proračuni na za-htevo zastoj, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpologo. 1804 12-32

Tiskala: „Katoliška Tiskarna“